

bel

- 52 -

1982. 11. 23.

sb0068 időjárásjelentés
sb0069 az országos béketanács leszerelési konferenciája
sb0070 a hnf budapesti bizottságán /1. rész/
sb0071 a hnf budapesti bizottságán /2. rész/
sb0072 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0073 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: oltványi ottó
 halasi györgy
 somogyi lajos
 - v é g e -

/mti/ kö sl

21.11 231182 1433

M

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. november 24.

bel.

s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

hírek a fővárosi gázszolgáltatásról

1982. november 24. - az erre az évre tervezett nagy gázcső-fektetési munkák közül - a gázművek beruházásában - a napokban fejezi be a fővárosi közterületfenntartó vállalat a xiv. kerületben 1.200 méter gerincvezeték és a hozzá tartozó, összesen 1.300 méter csatlakozó hálózat építését. ezen kívül elkészül még 1.200 méter cső az i. kerületi hegyalja uton, s 400 méter hosszban a földbe kerül egy 160 milliméter átmérőjű vezeték a xi. kerületi tétényi uton. a mélyépítő vállalat a megyeri uton augusztustól 1.700 méteren fektet 400-as és 500-as acélvezeték gáz-szállítására. idén 700 métert készítenek el, a fennmaradó résszel 1983 júniusáig kell végezniük.

a duna bal partján haladó, 600 milliméter átmérőjű gázvezeték - mely a koppány utcai és a révész utcai gáztartót, valamint az óbudai és az albertfalvai üzemet köti össze - javításáért az elmúlt tíz évben számos alkalommal felbontották az utat a gázművek szakemberei. a cső kötéseit ugyanis a nagy forgalom miatt meglazultak és olykor szivárgott a gáz. a gázművek szakaszonként „kezelte”, a vezeték, míg a petőfi-hidtól az újpesti rakpartig jutottak. november elejére befejeződtek a javítási munkálatok, s a gáz megindulhatott a vezetékben a margithid és az alutrösztpozsonyi uti székháza közötti szakaszon. innen a kárpát utca sarkáig e hónap végére jutnak el a szerelők, akik - hogy a munka ne csusszon a hidegebb időkre - szombat-vasárnap is dolgoznak majd.

emelkedett ugyan, de elmaradt a korábbi évek hasonló hónapjainak a csucsaitól a főváros gázfogyasztása az elmúlt hetekben. városi gázból az október végi 1 millió 197 ezer köbméterről november közepére 1 millió 842 ezer köbméterre nőtt a napi fogyasztás. ez az érték azonban meg sem közelíti az ideai januári 3 millió 200 ezer köbméteres napi csucstól. földgázból az október végi 6 millió köbméterről mostanra 8.7 millió köbméterre nőtt a fogyasztás. ez is jócskán elmarad a januári 12 millió 800 ezres napi csucstól, de a tavaly novemberi - enyhébb időben mért - 9 millió 900 ezer köbméteres napi fogyasztást sem éri el. /mti/

i na/mm/ag/mz sl

00.10 241182 2129

-. -

sb0002 4 150 mtib1002

több állatgyógyászati készítmény /1. rész/

1982. november 24. - megújult a hazai állategészségügyi oltóanyag-termelés, új készítmények egész sorát hozta ki a phylaxia vállalat, amely két évvel ezelőtt - a vállalati átszervezés során - akkori termelési szerkezetét alapvetően megváltoztatta. az évi több mint három milliárd forint értékű termelés 80 százalékát kitevő takarmányozási premix-gyártó és tápszertermelő részlegeit mezőgazdasági nagyüzemeknek adta át és fejlesztési eszközeit a hagyományos területekre - az oltóanyag-termelésre, a gyógyszerterületre - az oltóanyag-termelésre, a gyógyszerterületre, a takarmánykiegészítők, fertőtlenítő szerek agrobiológiai készítmények és speciális gyógyszerek gyártására összpontosította.

az átállás nyomán - a korábbi időszakhoz képest - jelentősen növelték az új készítmények számát és több régi termékükből - az igényekhez igazodva - többet adnak a megrendelőknek. a vállalatnál a fejlesztő munka is gyorsult, az új termékek bevezetésének ideje szintén rövidült és az átalakított gyártási programokban a minőség szempontjai is jobban érvényesülnek. a phylaxia két év alatt 18 új készítményt hozott forgalomba, további 10 pedig gyártási előkészítés alatt van. a termelés értéke - a vállalat sajátos új termelési szerkezetében - két év alatt figyelemre méltó módon, hozzávetőleg 10 százalékkal bővült.

a vállalat beruházási programja jól segíti a nagyüzemi állattartáshoz, - tenyésztéshez nélkülözhetetlen új készítmények előállítását. modern vakcina-termelő részleget hoztak létre 15 millió forintos beruházással, ebben a baromfi-kolera elleni igen

hatásos készítményt állítják elő. az üzemben nem régen kezdődött a munka, jövőre 10-15 millió adag vakcinát adnak. a phylaxia vírus főosztályán ugynevezett forgódényes virusszaporító berendezést helyeztek üzembe, ezzel növelték a gyártást és a minőséget is javították. hozzáfogtak a vírusok különleges szaporítási eljárásának, az ugynevezett sejtfertőtlenítés bevezetéséhez, ez a fejlesztési program több évre szóló munkát ad. első lépésként a kísérleti technológiát alapozták meg sikerrel; kísérleti üzemet adtak át, ahol az antibiotikumgyártást korszerűsítik.

a vállalat új termékei közül a juhtenyésztésben, -tartásban tesz jó szolgálatot az a vakcina, amellyel az állatok fejlődési zavarait és elhullását is okozó betegséget, a listeriózist előzhetik meg. a sertések és más háziállatok vírusos betegsége - az ugynevezett aujeszky-féle betegség - végleges felszámolásának nagyhatású készítménye lehet az előlt vírust tartalmazó készítmény, amelyet szintén üzemszerűen gyártanak. /folyt. köv./

jf/er/gw

00.11 241182 2587

-. -

sb0003 4 150 mtib1003

több állatgyógyászati készítmény /2. rész/

új termékeik között baromfi-vakcina is szerepel, ezzel a tojástermelés csökkenését okozó betegséget számolhatják fel, ezen kívül a nyulak egyik légzőszervi megbetegedése ellen használt készítményt is kihoztak. a háziállatok közül a kutyák egyik súlyos megbetegedését előzhetik meg az ugynevezett parvo-vírus elleni szerrel. a phylaxiában előállították a szopornyica ellen használt új típusú vakcinát, amelyet az eddigi készítménnyel szemben kombinálhatnak egy másik súlyos veszélyt jelentő betegség, a májgyulladás elleni vakcinával. az új szövettenyésztésben nyert vakcina gyártását megkezdték. két év alatt többszörösére növelték a nyulak egyik fertőző betegsége ellen használt oltóanyag termelését, - ebből a szovjetunióba is szállítanak mintegy 10 millió adagot - és új típusú veszettség elleni vakcinát gyártását fejlesztették ki, ebből jövőre már minden igényt kielégítenek. /mti/

jf/er/mz sl

00.11 241182 0958

-. -

sb0004 4 150 mtib1004

eredményhirdetők indiába

1982. november 24. - első ízben szállított indiába komplett eredményhirdető-rendszert az elektroimpex. a vbkm villamosberendezés és elektronikai vállalatnál készített nagyméretű stadion hirdetőtáblát, valamint az atlétikai pályákon elhelyezett kisebb eredményjelzőket a közelmúltban átadott új nehru stadionban szerelték fel ugyancsak magyar szakemberek. valamennyi berendezés sikert aratott az új-delhiben folyó ázsiai játékok versenysorozatán. az elektroimpex által szállított magyar eredményjelzők összesen 1 millió dollár értékűek. a berendezésekre korábban versenytárgyalást írtak ki, amelyet a magyar ajánlat megnyert, megelőzve japán és svájci cégeket.

a nagyméretű eredményhirdető hasonló a más külföldi országokban jól ismert matrix-rendszerűekhez, ez a berendezés alkalmas állóképek kivételére is. újdonság, hogy a vbkm-ben először készítettek olyan táblát, amelyen hindi betűkkel is kiírhatják az eredményeket.

az elektroimpex üzletkötői jelenleg is tárgyalnak indiában, indiai és más ázsiai országok cégeivel újabb magyar eredményhirdetők exportjáról. /mti/

sz/er/gw sl

00.12 241182 1139

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

gábor miklós nyilatkozata - molnár-bemutatóra készül a nemzeti színház /1. rész/

1982. november 24. - a nemzeti színház új vezetése megkülönböztetett gondot fordít a magyar dráma ügyére. illyés gyula 80. születésnapja tiszteletére mutatták be élő klasszikusunk tiszták című történelmi drámáját, és az idei második premierjük szerzője is xx. századi magyar író: molnár ferenc, akinek olympiáját november 26-tól tűzik műsorra. a címszerepet tóth éva, plata-ettingen herceget gábor miklós, eugéniát, a feleségét vass éva, kovács huszárkapitányt oszter sándor, krehl osztrák csendőr-alezredest agárdi gábor kelti életre.

molnár e művében a szalonvigjáték műfaját újította fel, friss lendületet adva a polgári színpadnak. a rendező-főszereplő gábor miklós az egyik próba előtt az mti munkatársának elmondta, hogy ezt az 1928-ban keletkezett darabot molnár legjobban sikerült alkotásai között tartja számon. meggyőződése, hogy a mű kitűnő technikájával, szellemes ötleteivel, egészségesen rosszindulatú fanyarságával ma is hat a közönségre. molnár művészetének egyik titka - véli gábor miklós -, hogy az író látszólag konvencionális témákból teremt gazdag színpadi világot. molnár ferenc szereplői a monarchiának a háboru előtt kicsit „megposhadt”, légkörében „csak”, apró udvari intrikákba és szerelmi bonyodalmakba keverednek, de indulataikban, jellemükben akár shakespeare-hősök is lehetnének: ugyanolyan „vadállati hevű”, arisztokraták - állítja gábor miklós, aki úgy látja: a darabban bizony élet-halál kérdés, hogy az igen előkelő hercegi család egy szerelmi ügy következtében elbukik-e vagy sem. éppen azáltal válnak e szereplők komikussá, hogy sajátos képességeik, erőik, szándékaik milyen kisstilű, „piti”, ügyeket szolgálnak. szépségük, olykor ellenszenvenességük, szellemességük - hangsúlyozza gábor miklós - változatlanul érdekli a nézőket, akik viszont az elmúlt évtizedek molnár-előadásáiban megszokták, hogy e színpadi alakok minden szituációban „jólnevelten”, viselkednek. a nemzeti színház új produkciója szakítani kíván e hagyományal. az eddigi színpadra állítások stílusa hasonlított a shaw-darabokéhoz, pedig - mutatott rá a rendező - shaw egyetlen művében sem lép például egy lány vagy asszony házasságon kívüli kapcsolatba egy férfival. molnár hősei nem annyira okosak, mint shaw szereplői, de sokkal inkább hus-vér emberek. /folyt. köv./

da/pá/mz sl

00.12 241182 2397

-.-

sb0006 4 160 mtib1006

gábor miklós nyilatkozata ... /2. rész/

ez a fajta vigjáték tehát nem felhőtlenül szórakoztató, bölcsen szellemes, hanem étellel telibb, durvább, csipősebb humoru. kovács kapitánynak és olympiának nemcsak a kalandja végződik szomorúan, hanem életük is tönkre megy. a nemzeti színház előadása a

történetet, a korabeli miliőt, a szereplőket és a problémákat egyaránt halálos komolyan veszi - ettől lesz az egész, molnár ferenc-sztoriról lévén szó, pokolian és kegyetlenül mulatságos. nem shaw-i, hanem moliére-i értelemben. /mti/

da/pá/ag/mz sl

00.13 241182 0561

-. -

sb0007 4 160 mtib1007

művelődéstörténeti játék felnőtteknek

1982. november 24. - majdnem valamennyi budapesti muzeum közreműködésével muzeumról muzeumra elnevezésű nagyszabású játék szervezésébe kezdtek a budapesti történeti muzeumban. a munkahelyi kollektívák, klubok és baráti közösségek még az év végéig kapcsolódhatnak a programsorozathoz. a játék szervezői muzeumokat és kiállításokat ajánlanak megtekintésre: a javasolt tárlatok sorát úgy állították össze, hogy az akcióban résztvevők sokoldalú képet kapjanak a magyar művelődéstörténet, történelem és életmód alakulásáról, nemzeti kultúránk és az egyetemes történelem összefüggéseiről.

a budapesti történeti muzeum közművelődési főosztályán levélben vagy telefonon lehet a játékra jelentkezni. a csoportok egy, a részvételt igazoló füzetet kapnak, amelyben közlik a közreműködő muzeumok nevét, pontos címét, telefonszámát, valamint a megtekintésre ajánlott kiállítások rövid ismertetőjét. ezt étlapnak szánják: a jelentkezők válasszák ki azt a hat tárlatot, amely a legjobban érdekli őket, s - lehetőleg a felsorolás sorrendjében - azt tekintésük meg. a kiállítások nemcsak témában, hanem időrendben is „egymásra épülnek”, így könnyebben követhető a történelmi, művészeti fejlődés, változás.

a játékban résztvevő csoportok tárlatvezetővel tekinthetik meg az ajánlott kiállítást, kérésükre film- és diavetítést, vagy egyéb rendezvényt is szerveznek. ezek feltétele: a minimum 8 fős csoportok a látogatás tervezett időpontja előtt legalább tíz nappal jelezzék a választott muzeum ügyintézőjénél érkezésüket. a játékosok látogatásuk idején feladatlapot kapnak, amit közösen tölthetnek ki, s azonnal visszaadhatják azt a tárlatvezetőnek. a válaszokat

értékelik, a csoportok pontszámait összegzik, a játéknak 1983. október 1-én lesz vége. a legjobb csoportok között vetélkedően döntik el az elsőbbséget, és értékes díjakkal jutalmazzák a győzteseket. /mti/

i jgy/mm/kö ag sl

00.14 241182 1934

-. -

sb0008 4 150 mtib1008

ötnapos munkahét a zalai mezőgazdasági üzemekben

1982. november 24. - zala megyében az év végéig a mezőgazdasági üzemek 75-80 százaléka tér át az ötnapos munkahétre, s 1983-ban várhatóan befejeződik a tsz-ekben és állami gazdaságokban a rövidített munkahét bevezetésének folyamata. a mezőgazdasági üzemekben - a tsz-tagsággal, illetve dolgozókkal való megállapodás szerint - a tavaszi, nyári és az őszi munkacsúcok idején senki sem veszi ki szabadnapját, sőt ha szükséges, nyújtott műszakban dolgoznak. a már ötnapos munkarendben dolgozó üzemekben, köztük a nagykanizsai állami gazdaságban igen kedvezőek az első évi tapasztalatok. szervezés és átcsoportosítások révén ugyanannyi munkaerővel oldották meg a termelési feladatokat, mint az előző esztendőben. /mti/

tóa/kné/st/mz sl

00.14 241182 0799

-. -

sb0009 4 150 mtib1009

versenyben a volántaxi

1982. november 24. - a kiéleződött fuvarpiaci versenyben másfajta üzletpolitikai magatartásra kényszerül a volántaxi. célkitűzései között első helyen szerepel az utasforgalom megtartása, illetve - ha lehetséges - fokozása, s ennek érdekében pedig az utasok érdekeinek messzemenő figyelembevételére, a szolgáltatás színvonalának további emelése.

a vállalatnál újfajta ösztönző bérezést vezettek be a közelmúltban, melynek fő célja a gépkocsivezetők és az utasok érdekeinek közelítése, egyeztetése. az új rendszerben a taxivezetők bérét teljes egészében teljesítményük határozza meg. a szorgalmasak jutaléka progresszíven emelkedik, a többletteljesítmény arányában. azok viszont, akik nem teljesítik a normát, még az alapbérüket sem kapják meg, szemben a korábbi gyakorlattal, amikor az mindenkinek járt. ez a rendszer arra ösztönzi a taxisokat, hogy igyekezzenek minél többet az utcán lenni, és az utasok rendelkezésére állni. az eddigi tapasztalatok szerint bevált az új bérezési rendszer; a gépkocsivezetők túlnyomó többsége a korábbinál jobban használja ki munkaidejét.

a vállalat különös gondot fordít a megfelelő gépkocsivezetői gárda kialakítására. száz jelentkezőből - a különböző rátermettségi, pszichológiai és egyéb vizsgák után - mindössze negyvenet vesznek fel. új gépkocsivezetők tanfolyamokon sajátítják el az udvarias közlekedés alapszabályait, és a szükséges helyismeretet. a gépjárművezető gárda évenként továbbképzésen vesz részt a kresz- és műszaki ismeretek felújítására.

alapvető követelmény továbbra is a maximális biztonságra törekvés. a vállalat hatásos nevelői-oktatói módszerének köszönhetően ritkán fordul elő baleset - ebben az évben például mindössze két ugynevezett saját hibás baleset történt /ez valóban nem sok, ha figyelembe vesszük, hogy a több mint félezer volántaxival körülbelül 840 gépkocsivezető vesz részt rendszeresen a forgalomban/. a legkiválóbbak közül jórészen megtettek már baleset nélkül több mint 1 millió kilométert. /mti/

bi/mi/jf/gw sl

00.15 241182 2043

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

téli hajójavítás kisvállalkozásban

1982. november 24. - a mahart balatoni üzemigazgatósága siófoki kikötőjében megkezdődött a vízijárművek téli nagyjavítása. elsőnek a tó legnagyobb személyhajóját, a beloianniszt huzták ki a sólyatérre, amelyet a többi követ majd. a javítás elvégzésére - az új lehetőséggel élve - megalakult az első munkaközösség a baross gábor nevét viselő komp motorcserés nagyjavítására. az új lehetőség fölkellette a hajósok érdeklődését, és máris újak jelentkeztek: egy nyolctagu társaság a kisfaludyt kívánja megjavítani. a munkaközösségek bekapcsolódása a hajójavításba sokat könnyít a mahart gondjain. a vízijárművek téli javításának ütemét ugyanis a rendelkezésre álló munkaidőkeret határozza meg, a hajósok viszont nyáron tizennégy-tizenhat órát dolgoznak naponta, s így a munkaidőkeret az év végéhez közeledve elfogy. most az üzemigazgatóságnak módja van arra, hogy a munkaközösségeknek a kereten felüli munka díját kifizesse. /mti/

káp/hné/kö st sl

00.15 241182 0998

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

új sajtok veszprémből

1982. november 24. - újabb sajtféléllel bővíti választékát a veszprém megyei tejipari vállalat. a már megkedvelt bakony és tihany camember után már az üzletbe került egy újabb, nemes penésszel érlelt lágy sajt első szállítmánya séd brie néven. ha a fogyasztók kedvére való az új termék, akkor jövőre már többszáz tonmányit gyártanak belőle. befejeződött a vállalatnál a belpaise nevű lágy sajt gyártásának technológiai előkészítése is. ennek érlelésében a nemespenésznek nincs szerepe, kellemes ízét a tejsav baktériumok „tevékenységének” köszönheti. a folyamatban lévő fejlesztések között ígéretes a romadur típusú sajt, amely a markáns illatok és ízek kedvelőinek készül majd. a kísérleti termék most vizsgázik a minősítő szakemberekből álló zsüri előtt. /mti/

bév/nmé/st/gw sl

00.16 241182 0823

-.-

1982.11.24.

sb0012 4 150 mtib1012

uj sajtok veszprémből

1982. november 24. - újabb sajtfélélékkel bővíteti választékát a veszprém megyei tejipari vállalat. a már megkedvelt bakony és tihany camember után már az üzletekbe került egy újabb, nemes penésszel érlelt lágy sajt első szállitmánya séd brie néven. ha a fogyasztók kedvére való az új termék, akkor jövőre már többszáz tományit gyártanak belőle. befejeződött a vállalatnál a belpaise nevű lágy sajt gyártásának technológiai előkészítése is. ennek érlelésében a nemespenésznek nincs szerepe, kellemes ízét a tejsav baktériumok, „tevékenységének”, köszönheti. a folyamatban lévő fejlesztések között ígéretes a romadur típusú sajt, amely a markáns illatok és ízek kedvelőinek készül majd. a kísérleti termék most vizsgálják a minősítő szakemberekből álló zsüri előtt. /mti/

bév/nmé/st/gw sl

00.16 241182 0823

-.-

sb0013 4 150 mtib1012

élve fogják a nyulat

1982. november 24. - megkezdődött az élőnyul befogás a kisalföldön. a rába menti és a hanság vidéki vadászterületeken már kifejlesztették a többszáz méteres óriás hálókat. a tájegységen működő vadásztársaságok ebben az idényben több mint 10 ezer élő nyulat fognak be és exportálnak a mavad közreműködésével a nyugat-európai országokba az ottani vadállomány gyarapítására. javában folyik a fácánvadászat is. szinte naponta érkeznek az olasz, osztrák és nyugatnémet vendégvadászok, akik a kisalföld apróvadban gazdag területein az idén már több ezer fácánkakast kaptak puskavégre. /mti/

cser/sza/st/mz sl

00.17 241182 0642

-.-

1982.11.24.

sb0014 4 150 mtib1013

gépesítették a rakodást rudabányán

1982. november 24. - befejeződött a rakodás gépesítése hazánk egyetlen vasércbányájában, rudabányán. a vilmos bányarészben a földalatti kamrafejtések helyén összpontosított munkahelyeket alakítottak ki, s ez lehetővé tette, hogy a legnehezebb fizikai munka, a rakodás elvégzésére nagyteljesítményű gépeket helyezzenek üzembe. a terem nagyságu földalatti fejtésekben négy rakodógép szállítja a lerobbantott vasércet a szállítószalagokra. a gépeket a vezetők távirányítással vezérlik. a kézi rakodás megszüntetésével kétszeresére nőtt az egy főre eső termelés, ami jelentősen javította a bányaművelés gazdaságosságát. /mti/

kör/szn/st/zsu sl

08.44 241182 0690

-.-

sb0015 4 160 mtib1014

nemzetiségi falumuzeum

1982. november 24. - német nemzetiségi falumuzeumot rendeznek be a tolna megyei gyöngön a megyei tanács kétszázezer forintos támogatásával. erre a célra a nagyközségi tanács egy régi parasztházat vásárolt meg, amelyet tavaszig felújítanak. itt kap állandó helyet lackner aladár, helybeli evangélikus lelkes gazdag helytörténeti gyűjteménye, amelynek anyagát már szekszárdon is kiállították. a gyűjtemény a gyöngyi és környéki svábság életének régi emlékeit: butorait, eszközeit, viseletét őrizte meg az utókor számára. a helytörténeti muzeumot a jövő év szeptemberében szeretnék megnyitni. /mti/

blb/kjné/st/zsu sl

08.46 241182 0653

d

-.-

sb0016 4 150 mtib1015

villamosgépészeti laboratórium exportra

1982. november 24. - a villamosgépek ellenőrzésére szolgáló komplett vizsgáló laboratóriumot fejlesztettek ki az industrialexport megrendelésére a miskolci nehézipari műszaki egyetem elektrotechnikai tanszékén. az új mérőberendezéseket a magyar külkereskedelmi vállalat a nigériában épülő yolai műszaki egyetemnek szánja. a laboratórium elvégzi a különböző villamosgépek és berendezések valamennyi üzemi közbeni mérését, és meghatározza a műszaki paramétereiket is. a rendelés alapján hat ilyen oktatási célokra is alkalmas komplett laboratóriumot készítettek el a miskolci nehézipari műszaki egyetemen, és leszállításukkal egyidőben teljes üzemeltetési dokumentációjukat is átadják az afrikai ország épülő felsőoktatási intézményének. /mti/

hag/szn/st/zsu sl
09.02 241182 0813

--

sb0017 4 160 mtib1016

idegenforgalom - szálloda nélkül

1982. november 24. - szállodák nélkül szervezett eredményes idegenforgalmat a bakony vidékén a zirci áfész. az nszk-beli gemo-reisen utazási irodával 1981-ben 2000 magánszállásokon eltöltött vendégéjszakára kötöttek megállapodást.

zircen, ahol az idén, egyidejűleg 200 turistának tudtak összkomfortos szállást kínálni, csupán a gemo reisen ügyfelei 4000 vendégéjszakát töltöttek el, s az előjegyzések szerint jövőre már 6000 vendégéjszakára jelezték érdeklődésüket az nszk-beli vendégek. a sikert a magánházaknál lévő, családias környezetet nyújtó szálláshelyek mellett azzal érték el, hogy változatos programot nyújtottak a külföldi turistáknak, amelyben többek között budapesti és bugaci kirándulás, német nemzetiségi kórus-hangverseny is szerepelt. a falusi turizmus területén elért eredményeik elismerése, hogy a gemo reisen meghívta a zirci áfész és a balatontourist nord képviselőit az 1983 januárjában a nyugat-^{germán} gajssenben és pohlheimben megrendezésre kerülő,,magyarország várja önt,, című idegenforgalmi kiállításra. /mti/

szé/nné/st/zsu sl
09.08 241182 1119

[németországi

--

sb0018 4 150 mtib1017

Lakbérmegállapítás számítógéppel

1982. november 24. - számítógép segítségével állapítják meg tatabányán a tanácsi lakások új bérleti díját. a helyi ingatlankezelő vállalat megállapodást kötött a szűv tatabányai számítóközpontjával, hogy a lakberek kiszámításával járó adminisztrációs munka egy részét komputer igénybevételével végzik el, s a lakástulajdonosokat értesítő levelek elkészítését is a számítógépre bizzák. az ikv ily módon a kormányrendeletben előírt határidőre befejezheti az új lakberek megállapítását.

a számítógép segítségére annál nagyobb szükség van, mert december 1-én az ikv dolgozói városszerte megkezdik az új lakberek megállapításához szükséges adatgyűjtéseket, a helyszíni felméréseket, s egyben tájékoznak a lakások és azok berendezéseinek műszaki állapotáról is. rendes napi munkájuk mellett délutánonként, esténként és a hétvégeken 14.300 lakásban kell elvégezniük az egyedi, részletes adatfelvételt. /mti/

ráb/wné/st/er sc

09.09 241182 0977

--

sb0019 4 170 mtib1018

tömeges madárvonulás a balatonnál

1982. november 24. - a balatonnál az utóbbi napokban tömegessé vált a madárvonulás. a szakemberek ebből arra következtetnek, hogy a mostani enyhe időjárást hamarosan hidegebb váltja fel. különösen nagy csapatokban érkeztek a tóra vadlibák és vadkacsák. a vetési ludak a kisalföld vidékéről esténként sokezres csapatban vonulnak éjszakai szállásukra, a balatonra. a hévízi csatornát pedig a jégmadarak vették birtokukba. /mti/

szé/nné/zsu sl
09.10 241182 0491

As

--

sb0020 4 130 mtib1019

tüzeset

1982. november 24. - kedden délután tűz ütött ki a győr-sopron megyei szil község béke ut 31. számú lakóházban. a tüzet a konyhában, a tüzhely közelében elhelyezett szivárgó pb-palack okozta. a tüzoltók a helybeli önkéntesek közreműködésével rövid idő alatt eloltották a tüzet. az épületben tartózkodó 69 éves farkas ferenc a tűz során életét veszítette. a tűz keletkezési körülményeinek vizsgálatát a rendőrség és tűzoltóság együttesen végzi. /mti/

bi/mi/mm hgy

09.49 241182 0488

-.-

sb0021 4 180 mtib1022

halálos üzemi baleset

1982. november 24. - a magnezitipari művek x., sibrik miklós ut 30. szám alatti üzemében szabálytalan munkavégzés közben egy őrloggép maga alá tekerte svébis istván 51 éves segédmunkást, pilisi lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálja a halálos baleset körülményeit. /mti/

bi/pá/er hgy

10.21 241182 0363

-.-

sb0022 4 130 mtib1025 /felhasználható: 12 órától!/
elméleti tanácskozás kecskeméten a falu fejlődéséről

1982. november 24. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának agitációs-és propaganda osztálya, a magyar tudományos akadémia, a termelészövetkezetek országos tanácsa, az mszmp bács-kiskun megyei bizottsága rendezésében „a szocialista átalakulás jellemzői falun”, címmel országos elméleti tanácskozás kezdődött szerdán kecskeméten, a kertészeti egyetem főiskolai karán. a tanácskozást sipos aladár akadémikus, az mta közgazdaságtudományi intézetének igazgatója nyitotta meg.

a tanácskozáson a falu gazdasági, társadalmi, kulturális fejlődésének tapasztalatairól, problémáiról és lehetőségeiről folytatnak eszmecserét tudósok, tsz-vezetők, pártmunkások és tanácsi tisztségviselők, falun dolgozó értelmiségiek és marxizmus-Leninizmus oktatók. /mti/

mi/ag/ig hgy

10.33 241182 0851

-.-

sb0023 4 160 mtib1029

elhunyt házy erzsébet

1982. november 24. - a művelődési minisztérium és a magyar állami operaház közli, hogy szerdán rövid szenvedés után 53 éves korában elhunyt házy erzsébet kossuth-díjas, kiváló művész, az operaház magánénekesnője. temetéséről később intézkednek.

x x x

házy erzsébet zenei tanulmányainak befejezése után egy évig a magyar rádió énekkarában működött, 1951. augusztus 1-től volt tagja a magyar állami operaháznak. 1951-ben debütált a rigoletto apródjaként, a gördülőopera egyik ózdi előadásán. már ekkor feltűnt gyönyörű hangja, kitűnő színpadi megjelenése, nagyszerű színészi készsége. több mint három évtizedes operaházi tevékenysége során az operarepertoár csaknem valamennyi jelentős szoprán főszerepét elénekelte: a preklasszikus vagy a romantikus alkotásokban csakugy, mint a mai magyar és külföldi szerzők műveiben. Kiemelkedő szerepet vállalt az új magyar operák bemutatásában. népszerűsége magyarország határain is túljutott, sokat vendégszerepelt külföldön, a világ számos operaszínpadának szívesen látott vendége volt. emlékezetes alakított operett-primadonnaként és filmfőszerepekben egyaránt.

as

szerepei közül a legjelentősebbek voltak: monteverdi: poppea megkoronázása - poppea; puccini: manon lescaut-cim szerep, bohémélet - mimi, pillangókisasszony - cimszerep, a nyugat lánya - minnie; mozart: figaró házassága - cherubin, a varázsfuvola - pamina; csajkovszkij: anyegin - tatjana; wagner: a nürnbergi mesterdalnokok - éva; richard strauss: a rózsalovag - octavian; verdi: az álarcosbál - oscar; leoncavallo: bajazzók - nedda; kurt weil: mahagonny - jenny smith; britten: koldusopera - polly; kodály: háry jános - örzse, valamint új magyar operák női főszerepei: szokolay: vérnász - menyasszony, hamlet - ophelia, sámson - delila; mihály andrás: együtt és egyedül - lány; petrovics: lysisztrate - cimszerep, bűn és bűnhődés - szonya, ránki: az ember tragédiája - éva.

kimagasló művészi alakításaiért 1963-ban liszt-díjat kapott, 1968-ban érdemes művész címmel tüntették ki, 1970-ben kossuth-díjban részesült, 1976-ban kiváló művész lett.

halála a magyar zenei és művészeti élet pótolhatatlan vesztesége. /mti/

t ag/mm/er hgy

11.26 241182 2227

-.-

sb0024 4 160 mtib1032

szegedi színházi napok vas megyében

1982. november 24. - négy napos vendéjjátékra szerdán vas megyébe érkezett a szegedi nemzeti színház társulata. a szegedi művészek a megyeszékhelyen és celldömölkön verdi: nabucco című operáját, valamint schubert: három a kislány című daljátékát mutatják be. a verdi-opera főbb szerepeit németh józsef, réti csaba, gregor józsef, terebessy éva és halászi éva éneklé, vezényel cser miklós. a schubert-daljátékban többek között csizmadia lászlót, szabady józsefet, seres gabriellát, vajda juliamát és terebessy évát láthatja a vasi közönség. /mti/

kre/mmé,ká/er hgy

11.53 241182 0618

-.-

sb0025 4 130 mtib1033

hazaérkezett finnországból a magyar tanácsi delegáció

1982. november 24. - papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke hazaérkezett helsinki-ből, ahol aarno hannus belügyi államtitkár meghívására magyar tanácsi delegáció vezetőjeként megbeszélést folytatott finn közigazgatási szervek vezetőivel a finn közigazgatás központi irányításáról, és különböző városokban szerzett tapasztalatokat a helyi közigazgatásról. a magyar küldöttséget fogadta mikko jokela belügyminiszter és raimo ilaskivi, helsinki város főpolgármestere is. /mti/

mm/ag/er hgy

11.56 241182 0590

-.-

sb0026 4 150 mtib1034

eredményes export piac- és termékváltással

1982. november 24. - a piac változásaihoz való rugalmas alkalmazkodás előreláthatóan meghozza az eredményét: a hazai pamutipar legnagyobb vállalata, a budaprint pamutnyomóipari vállalat várhatóan teljesíti idejéig exporttervét. ez elsősorban annak a rugalmas piacátalakító munkának az eredménye, amelyet az év során - a külkereskedelmi partnereikkel közösen - hajtottak végre.

a prognózisokkal ellentétben nem következett be a textilpiac élénkülése, tartósnak bizonyult a dekonjunktúra. ezért a korábbi, főként nyugat-európai piacokon elsősorban pozícióik megőrzésére törekedtek, míg a fejlődő országokkal - több afrikai országgal is - kereskedelmi kapcsolataik szélesítésén fáradoztak. ennek megfelelően változtattak kínálatuk összetételén. figyelembe vették, hogy a pamut méterárak között a kisebb súlyú cikkek a kelendőbbek; a divat világszerte a vékonyabb anyagoknak kedvez, ehhez igazították a termelés programját is. több olyan termék gyártását is megszüntették, amelyek hasonló, könnyebb termékekkel helyettesíthetők. csökkentették a nyersszövetek típusainak számát, a választékot inkább a különböző kikészítési eljárások alkalmazásával bővítették. ez a megrendelők igényeinek gyorsabb kielégítését segítette elő, s egyúttal javította a termékek előállításának gazdaságosságát. ugyanakkor több új termékkel is megjelentek a piacon, egyebek közt olyanokkal, amelyek alapanyaguk és mintázatuk alapján több célra használhatók; készülhet belőlük akár felsőruha, akár függöny, vagy asztalterítő.

Os

a nem rubel elszámolású piacokon a vállalat a tavalyihoz hasonló értékű exportot teljesít. a szocialista országokba tervezett kivitel pedig túlteljesítik. nem hagyták ugyanis kihasználatlanul az ebben rejlő exportbővítő lehetőségeket sem. a tervezettnél mintegy 150 millió forinttal nagyobb értékű árut szállítottak, több pamut és pamut-poliészter alapanyagú ing, és ágyneműanyagot, és hurkolt kelmet gyártottak a szovjetunió, csehszlovákia és az ndk megrendelésére. a budaprint idei exportja a múlt évit várhatóan csaknem 6 százalékkal haladja meg. /mti/

os/pá/jf/er hgy

12.12 241182 2141

-. -

sb0027 4 180 mtib1035

szójabab az étkezésben - ankét kaposvárrott

1982. november 24. - szerdán kaposvárrott, a killián györgy ifjúsági és uttörő művelődési központban bemutatóval és kóstolóval egybekötött ankétot rendeztek a szójabab étkezési felhasználásáról. mint elmondták, a natur szójababból és -lisztből készített ételek fehérjében rendkívül gazdagok, viszont kalóriaszegények, kevés szénhidrátot tartalmaznak, így az érrendszeri megbetegedések megelőzésében és gyógyításában fontos szerepük lehet. a natur szójababból megfelelő fűszerezéssel izletes ételek egész sorát lehet előállítani. ezt bizonyítja a szigetvári konzervgyár ez alkalommal rendezett termékbemutatója is. várhatóan nagy keletje lesz a mecseki szójabab-salátának és -főzeléknek, szójabab-gulyásnak, a paradicsomos, gombás szójababnak. /mti/

káp/hné/ká/ig hgy

12.13 241182 0825

-. -

sb0028 4 160 mtib1037

franciaországban szerepel a debreceni maróthy kórus

1982. november 24. - szerdán egyhetes vendégszereplésre franciaországba utazott a debreceni maróthy kórus. három városban lép közönség elé a czövek lajos vezette együttes. műsorukon kodály és bartók, továbbá mai magyar szerzők művei szerepelnek, emellett francia kórusműveket is előadnak. /mti/

szü/éva/ká/er hgy

12.15 241182 0383

-. -

sb0029 4 130 mtib1039

halálos közlekedési baleset

1982. november 24. - hajdusámson külterületén juhász jános, 44 éves főkönyvelő, debreceni lakos személygépkocsival elütötte horváth jános, 53 éves nyiradonyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálatot indított. /mti/

mm/ag/er hgy

12.51 241182 0351

-. -

sb0030 4 150 mtib1040

kevesebb építkezési szabálytalanság

1982. november 24. - a javuló telekkellátás, a rendszeres építési tanácsadás és ellenőrzés, valamint a megemelt építésrendészeti bírságok eredményeként jelentősen csökkent fejr megyében az építési szabálytalanságok száma - állapította meg szerdai ülésén székesfehérváron a fejr megyei tanács végrehajtó bizottsága. míg tavaly összesen 618 szabálytalan építkezésre derült fény a megyében, s az esetek 60 százalékában a zártkerti építkezéseknél hagyták figyelmen kívül a rendelkezéseket, addig az idén mindössze 141 esetben tértek el az építkezők a tervektől és előírásoktól.

a végrehajtó bizottság a megelőző építésrendészeti tevékenység további javítását tűzte célul. mint elhangzott: a legtöbb fejér megyei település tanácsa elkészítette, vagy megrendelte rendezési tervét, s így átgondolt telekgazdálkodási gyakorlatot folytathat. tavaly 846 - részben előkészített - lakótelket adtak a magán-építkezőknek, és székesfehérváron, mórton, sárbogárdon, valamint további 13 községben újabb 1036 telek kialakítása kezdődött meg. az építési szakigazgatási szervek eredményes építési tanácsadó, valamint rendszeres ellenőrző tevékenységet folytatnak.

jól bevált az a gyakorlat, hogy a velencei-tó, a rácalmás-kulcsi duna-part és a családi ház építő területeken hétvégeken szállnak ki, és a helyszínen adnak szaktanácsokat az építkezőknek. /mti/

zsi/fné/ká/ig hgy

13.18 241182 1425

-. -

sb0031 4 160 mtib1041

sajtótájékoztató a kodály-centenárium külföldi rendezvényeiről /1. rész/

1982. november 24. - bár még javában tartanak a kodály-centenárium külföldi rendezvényei, máris megállapítható, hogy az eddigi események méltóak voltak a nagy zeneszerző életművéhez. nagy erővel hívták fel a figyelmet kodály zeneszerzői, tudományos és zenepedagógiai munkásságára, s egyben a magyar zenekulturára - hangsúlyozta rátkai ferenc művelődési miniszterhelyettes szerda délelőtt a kodály-centenárium külföldi eseményeiről tartott sajtótájékoztatót a parlamentben.

a kodály-ünnepségek nyitányának tekinthető a tavalyi saporói v. nemzetközi kodály szimpózium, amelynek szemináriumán nyolcszázötvenen vettek részt. ebben az évben kodály monumentális művét, a psalmus hungaricust 10 ország zenei központjában - köztük párizsban, madridban, rotterdamban, stockholmban és montevideóban - mutatták be. a külföldi zenekari koncerteken a galántai táncokat, a marosszéki táncokat és a háry jános-szvitet játszották a legtöbbszőr. a magyar állami hangversenyzenekar 5 nagy turnéjának programjában is természetesen mindig helyt kaptak kodály-kompozíciók, akárcsak a magyar karmesterek vendégszereplésein. a kamaraművek közül a gordonkára írt alkotások szólaltak meg a leggyakrabban: perényi miklós és onczay csaba 9 turnén tolmácsolta e szerzeményeket. a kodály-vonósnégyes az usa-ban, az nszk-ban, norvégiában és portugáliában mutatta be kodály kvartettjeit.

As

a szinpadai művek közül a háry jános különböző interpretációi voltak a legkedveltebbek. az énekkarra írt alkotások népszerűsítésében a kodály kórus és a győri leánykar járt az élen: a szovjetunióban és az ndk-ban, illetve angliában léptek pódiumra. a magyar rádió és televízió énekkara olaszországban adott elő kodály-darabokat. a centenárium olyan rangos nemzetközi fesztiválok programjába „épült be,, mint a dubrovnikai, athéni, pozsonyi, berlini, aix-en-provence-i és linzi.

a megemlékezések fontos eleme volt a kodály-módszer még szélesebb körű megismertetése, cikkek, előadások, bemutatók formájában. természetesen ezek mindenütt a magyar zenei nevelés példáját és eredményeit is reprezentálták, így módon nemcsak kodály életműve került reflektorfénybe, hanem a magyar zeneoktatás is.

három nagyszabású, ugynevezett életut-kiállítás készült a művelődési minisztérium támogatásával. az egyiket nemrég nyitották meg a párizsi pompidou-központban, a másik kettőt a közeljövőben lesz moszkvában, illetve londonban. ezeken kívül több kisebb vándorkiállítás és fotóbemutató járta be a világot dél-amerikától ausztráliáig. /folyt. köv./

da/mi/s

13.26 241182 2616

-. -

sb0032 4 160 mtib1042

sajtótájékoztató a kodály-centenárium külföldi rendezvényeiről /2. rész/

az év még hátralévő részében tervezett események közül rátkai ferenc kiemelte azt az ünnepi hangversenyt, amelyet december 10-én rendeznek moszkvában a csajkovszkij konzervatórium nagytermében. ezzel egyidőben fotódokumentációs kiállítás is nyílik, a szovjet zeneszerzők szövetsége pedig konferenciát szervez, amelyen magyar komponisták és zenetudósok is résztvesznek. a szlovákiai galántán kodály mellszobrának avatására készülnek, londonban pedig doráti antal kezdeményezésére 10 elméleti előadás hangzik el, amelyet gyakorlati módszer-bemutatók, kórus- és kamarakoncertek tesznek változatossá. a királyi filharmónia a festival hallban doráti vezényletével előadja a psalmus hungaricust, a háry jános-szvitet, a budavári te deumot. a kodály-centenárium záróakkordjának is tekinthető a jövőre, augusztus 7. és 14. között antwerpenben rendezendő vi. nemzetközi kodály szimpozium, amelyre magyar előadókat és szakembereket is meghívunk.

As

a kodály-centenárium - közvetlenül a bartók-émlékév után - nemcsak a megemlékezés alkalma, hanem annak a lehetőségét is magában hordja, hogy mindaz, amit bartók és kodály neve nekünk, magyaroknak együtt jelent, még ismertebbé váljék itthon és a nagyvilágban - állapította meg végül rátkai ferenc. /mti/

da/mi/s/ag kz

13.30 241182 1352

.-

sb0033 4 160 mtib1043

megnyilt a fókusz könyváruház

miatt

1982. november 24. - befejeződött budapesten a rákóczi uti fókusz könyváruház átépítése - szerdától ismét vásárlókat fogad az ország legnagyobb könyvesboltja.

az 1969-ben nyílt üzlet az utóbbi évtizedben a növekvő forgalom egyre inkább kicsinek bizonyult. idén nyáron kezdődtek a rekonstrukciós munkák, melyek eredményeként csaknem duplájára nőtt az eladótér. a földszinten a szépirodalom és a szakkönyvek kaptak helyet, s a könyvet keresőket információs szolgálat segíti. az emeleten található a „játékos könyvország”, amely elsősorban a gyermekkönyvek vásárlóit várja. a böngészőben egységáron kaphatók a régebben megjelent szépirodalmi szakkönyvek. az emeleten kaptak helyet a képzőművészeti kiadványok és poszterek is, s ugyanott kaphatók a hanglemezek és a műsoros kazetták.

az új könyváruházban kamaratermet is kialakítottak, ahol a jövőben különféle programokat szerveznek, s ily módon kibővül az áruház közművelődési funkciója is: november 29-én a gondolat könyvkiadó fennállásának 25 éves jubileuma alkalmából kiállítás nyílik, december 1-én halász judit és a bojtorján együttes lép fel, december 9-én pedig író-olvasó találkozó keretében szentmihályi szabó péterrel találkozhatnak az érdeklődők. a tervek szerint a jövőben kulturális rendezvények, olvasói ankétok, és filmvetítések is várják a könyvek barátait az újjáépített fókusz könyváruházban. /mti/

di/tr/ag/zsu kz

13.31 241182 1443

.-

sb0034 4 180 mtib1044

időjárásjelentés /1.rész/

1982. november 24. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. november 24-én 13.00 órakor:

éjszaka sokfelé köd

szárazföldünk legészakibb részén változékony az idő, helyenként havazik. a skandináv-félsziget déli felén ciklon örvénylik, emiatt ott gyakori az eső, és viharos a szél. ugyancsak szeles az idő és helyenként esik az eső a brit-szigeteken, franciaországban és a benelux-államok területén. a lengyel-alföldön, valamint az alpok vidékén változó a felhőzet, és csapadékonnan nem jelentenek. csöndes, párás, ködös az idő kelet-, délkelet-európában. a keleti-kárpátok térségében és a balkán-félszigeten meglehetősen hideg van, csupán a köd megszünése után emelkedik jelentősen a hőmérséklet.

hazánkban lényeges időjárásváltozás holnap estig sem várható.

kedden a déli vidékeken napos idő volt. a hőmérséklet csúcserőke 10 és 15 fok között alakult. máshol felhős volt az ég, és párás a levegő. a dunántul nyugati, északnyugati részén helyenként egész nap megmaradt a köd. a hőmérséklet 3,9 fokig emelkedett. ma reggelig esőt nem jelentettek, csupán a ködszítalásból adódott jelentéktelen mennyiségű csapadék. ma hajnalra minusz 2, plusz 7 fokig csökkent a hőmérséklet. kora reggelre sokfelé képződött sűrű köd, de ennek legnagyobb része délelőtt feloszlott. egy-egy ködfolt, csupán a nyugati, északnyugati határvidékeken maradt meg. ott 11 órakor is csak 0-3 fok között alakult a hőmérséklet. az ország többi részén viszont változóan felhős idő volt. 11 órára általában 8 és 14 fok közé melegedett fel a levegő. budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 4,1 fok volt, ez 0,6 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1021 mbar, mérsékeltten süllyed.

/folyt./

zsu kz

13.58

241182 1857

sb0035 4 180 mtib1045

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős, az évszakhoz képest továbbra is enyhe idő lesz. eső nem várható. éjszaka és reggel sokfelé kell ködre számítani, amely néhány helyen egész nap megmarad. a délnyugati szél a nappali órákban helyenként megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 1-6 fok között várható, és csak néhány mélyebben fekvő, szélcsendes helyen lesz gyenge fagy. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön az ország nagy részén 10 és 15 fok között alakul, de a tartósan ködös részeken 5 fok körül marad.

budapesten csütörtök reggelig változóan felhős, enyhe idő lesz, csapadék nélkül. a déli szél időnként megélénkül. a késő esti hőmérséklet 8, holnap hajnalban a belvárosban 4, a külterületeken 1 fok körül alakul.

a duna vizállása budapestnél 164 cm, hőmérséklete 6,4 fok.

/mti/

zsuz kz
14.03 241182 0939

-.-

sb0036 4 130 mtib1046

baranya megyei vb-ülés

1982. november 24. - a tanács tudományos szervező és -koordináló munkáját értékelte szerdán pecsételt tartott ülésén a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága. a testület úgy ítélte, még ma sem él a köztudatban, hogy a tanácsoknak ilyen jellegű feladatai is vannak, s hogy a tanácsi apparátusban és intézményekben is lehet tudományos munkát folytatni, sőt tudományos minősítést szerezni.

baranya megye tanácsi szervezeteiben majdnem kétszázán végeznek kutató-tevékenységet, és közülük tizenheten szereztek eddig kandidátusi fokozatot. munkájuk súlyát jelzi, hogy minden negyedik a pécsi akadémiai bizottság keretében fejti ki tudományos munkáját. a művelődési minisztérium 1980-ban két tanácsi intézményt - a baranya megyei levéltárat és a pécsi janus pannonius muzeumot kutatóhellyé

As

nyilvánította. mindkettőben tervszerű alap kutatás folyik, a tanácsi apparátusban, valamint a gazdasági, egészségügyi és művelődési intézményekben viszont alkalmazott, illetve fejlesztő célú kutatásokat végeznek.

az egészségügyi szakigazgatásban és intézményekben például száznál több orvos dolgozik tudományos témákon. az igazgatási szervezetben főleg egészségügyi szervezési és igazgatási témákkal foglalkoznak, az intézményekben pedig nem pénzigényes, alkalmazott klinikai kutatásokat folytatnak. munkájuk eredményességét jelzi, hogy az utóbbi években háromszáz dolgozatot publikáltak a hazai és a külföldi szaklapokban. a nemzetiségi kutatásban ésszerű munkamegosztás jött létre. a megyei levéltár történeti, a janus pannonius muzeum néprajzi, a dunántúli tudományos intézet szociológiai, a tudományegyetem pedig nyelvi és népszerűségi vonatkozásban vizsgálja a baranyában élő nemzetiségeket. a növényvédő és agrokémiai állomáson a számítógépes gyomirtás lehetőségeit kutatják, a testnevelési és sporthivatalban a baranyai testkultúra másfél évszázados történetét dolgozzák fel.

a végrehajtó bizottság állást foglalt amellett, hogy erősíteni kell a tanácsi szervek tudományos szervező és -koordináló munkáját, evégett szorosabb kapcsolatot alakítanak ki a pécsi akadémiai bizottsággal. a szakigazgatási szerveket kötelezték arra, hogy a területükön született tudományos eredményeket folyamatosan értékeljék, s a maguk eszközeivel is segítsék elő azok terjesztését, hasznosítását. egyúttal gondoskodjanak arról, hogy a pazarlás elkerülésére csakis a valóban érdemes munka kapjon támogatást. /mti/

igó/bné/er kz

14.07 241182 2448

-.-

sb0037 4 150 mtib1047

különleges minőségű borok - befejeződött a szüret a balatonfelvidéken

1982. november 24. - szerdán a balatoni történelmi borvidék azon termőhelyein is befejeződött a szüret, ahol - a kedvező időjárást kihasználva - az idén kísérletképpen ismét megpróbálkoztak azzal, hogy az aszalódás állapotáig a tőkén hagyják a termést, s így, miként tokajban, aszút nyerjenek. a badacsonyi szőlő- és bortermeleési rendszer több taggazdasága és néhány termelőszövetkezet részvételével a megejtett kísérlet nem hozta meg a kívánt eredményt, de nem is volt teljesen hasztalan. az aszusodást ugyan

As

1982.11.24.

nem tudták elérni, a legkésőbb szedett szőlőből azonban 6-7 cukorfoknál jobb minőségű mustot szűrték. a badacsonyi szőlő- és bortermelési rendszer pincéiben 2000 hektoliter ilyen különleges minőségű mustot érlelnek. számozott, állami védjeggyel ellátott címkével, hozzák majd forgalomba. *Például*

szé/mné/s kz

14.18 241182 0897

-.-

sb0038 4 160 mtib1049

a magyar immunológiai társaság kongresszusa

1982. november 24. - szerdán miskolcon, a rónai sándor művelődési központban megnyílt a magyar immunológiai társaság tizenharmadik kongresszusa. a háromnapos tanácskozáson, amelyen csaknem kétszáz, az immunológiával foglalkozó orvos, biológus, fizikus és mérnök vesz részt, előadások hangzanak el az immunológiai kutatások és a gyógyítás terén elért eredményekről, tapasztalatokról.

e fontos tudományág célja olyan ellenanyagok kikísérletezése, előállítása, amelyek az eddig nem, vagy csak nagy bizonytalansági tényezővel gyógyítható betegségek leküzdésénél megbízhatóan alkalmazhatók. az immunológusoknak, - köztük a magyar immunológusoknak is - sikerült már több területen biztató előrehaladást elérni, többek között a fehérvérűség gyógyításában, egyes daganatok lokalizálásában, a kutatás, az ellenanyagok előállítása és gyakorlati alkalmazása területén kiemelkedő munkát végez a gödön működő immunológiai kutató intézet, az országos vérellátó szolgálat laboratóriuma, a pécsi, a szegedi, a debreceni, a miskolci klinikák és kórházak számos szakorvosa. a magyar immunológiai társaság szoros kapcsolatot tart a világ minden részén tevékenykedő hasonló intézetekkel, így az új kutatási eredmények, új gyógyszerek rövid idő alatt eljutnak hazánkba.

az immunológiai társaság kongresszusa alkalmából a rónai sándor művelődési központ előcsarnokában kiállítás nyílt a társaság, a kutatók és az orvosok munkájának dokumentumaiból. /mti/

bas/szn/s ká kz

14.47 241182 1523

-.-

1982.11.24.

sb0039 4 150 mtib1050

új üzemépületek makón

1982. november 24. - új létesítményeket adott át szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes szerdán makón, a redőnygyártó vállalatnál. a gyár 1.600 négyzetméter alapterületű új üzemcsarnokkal, szociális létesítményekkel - többek között öltözőkkel, fürdőkkel, orvosi rendelővel - gazdagodott. az 1981. január elsejével önállóvá lett makói redőnygyártó vállalatnál ezzel korszerű feltételek teremtődtek a különféle árnyékoló berendezések gyártásához. ebbe a makói üzembe települt át az épületasztalosipari és faipari vállalat budapesti országbíró utcai redőnygyára is.

a korszerűsített és bővített makói vállalatnál - ahol az építkezések miatt sem szünetelt a termelés - az idén 228 millió forint értékben mintegy 20 fajta cikket készítenek. /mti/

dén/f/s kz

14.53 241182 0825

-.-

sb0040 4 160 mtib1051

így írnak a fiataloknak

1982. november 24. - a magyar újságíró szövetség székházában szerdán szücs lászló, a nyelvtudományi intézet munkatársa az ifjúsági sajtó nyelvezetéről tartott előadást. bár csak a legfiatalabb korosztály számára írt és szerkesztett lapokat, folyóiratokat, értékelte, véleménye nagyrészt illik az egész magyar sajtóra. az ifjúsági sajtó szerkesztőségi cikkei, politizáló írásainak nyelve hasonlatos más lapokhoz. követik a mozgalmi zsargon kifejezéseit, mint például a „megállapítást nyert”, vagy a „feltárássra került”, fogalmazásokban. ezek a terpeszkedő kifejezések egyszerű és közérthetőbb ragos igéket szorítanak ki. olykor a divatszavak burjánzása figyelhető meg, ilyen például a „köztudott,,, ez helyesen „köztudomásu,, vagy „közismert,, lenne.

az ifjúsági sajtó nyelvezetének elemzése is bizonyítja az idegen szavak terjedését. mostanában leginkább az angol szavak szaporodnak. az előadó ezzel kapcsolatban beszélt a szómagyarítás sikereiről, sikertelenségeiről is. az angol spray helyett most már valószínűleg sohasem fog meghonosodni a permet szó, az audiovizuális helyett a hangos-képes, viszont a cinemascope szót kiszorította a szélesvásznú.

a legfiatalabb korosztálynak szóló írások szerzői páratlan felelősséget viselnek: nemcsak ismereteket továbbítanak, hanem befolyásolják a fogékony olvasóközönség anyanyelvi fejlődését. az előadó ezért ítélte különösen nagy hibának a mondat szerkesztési, szószerkesztési vétségeket. /mti/

jgy/pá/ig kz

15.03 241182 1512

-. -

sb0041 4 160 mtib1052

gyermekkönyvtárosok tanácskozása debrecenben

1982. november 24. - a könyvtáraknak a gyerekek természettudományos ismeretei fejlesztésében betöltött szerepéről tanácskozott szerdán debrecenben pest, szolnok, szabócs-szatmár és hajdu-bihar megye hatvan gyermekkönyvtárosa. a háromnapos konferencia vitájának az az egyértelmű tapasztalat volt a kiindulópontja, hogy a gyerekek rendkívüli módon érdeklődnek a természettudományos ismeretterjesztő könyvek iránt. ennek további fokozása és kielégítése a könyvtárosok, a pedagógusok és a különféle tömegkommunikációs eszközök munkájának alapos összehangolását igényli. különösen az iskolai tantárgyak egymásmellettségének, elszigeteltségének a megszüntetéséhez jó híddé az olyan természettudományos könyv, amelyekben egységben van jelen a földrajz, a kémia, a fizika, a matematika. mint a tanácskozáson hangsúlyozták, óriási a rádió és a televízió felelősége is. az érdekes, rendszeresen közvetített ismeretterjesztő adásokat, filmeket gyerekek százezrei hallgatják, nézik, majd sokuk a könyvtárakban is keresi a bemutatott alkotásokat.

a tanácskozáson részt vett könyvtárosok szerint hazánkban igen jó színvonalu a gyermekeknek írt természettudományos könyvek kiadása. az általános iskolások körében rendkívül népszerűek a minerva-sorozat kötetei, s megfigyelhető, hogy a könyvekből készített műsorok nézői, hallgatói a részletesebb tájékozódás érdekében a könyvhöz térnek vissza. /mti/

tár/éva/s kz

15.03 241182 1466

-. -

sb0042 4 160 mtib1054

eszperantó bizottság alakult tolna megyében

1982. november 24. - a dombóvári művelődési központban szerdán megalakult magyar eszperantó szövetség tolna megyei területi bizottsága. a nemzetközi nyelvnek főként a vasutasvárosnak számítató dombóváron vannak művelői, ahol az idén eszperantó-klubot is létrehoztak. a megyei bizottság célja az eszperantó körök összefogása, nyelvtanfolyamok indítása, új eszperantisták képzése. ezt a munkát a szakszervezetek tolna megyei tanácsa anyagilag is támogatja. /mti/

blb/kjné/s ká kz

15.12 241182 0536

-. -

sb0043 4 150 mtib1055

megkezdik magyarországon a teflon márkájú edények gyártását

1982. november 24. - a közeljövőben megkezdik magyarországon a világszerte ismert teflon bevonattal ellátott edények gyártását.

a licencszerződést - melyet szerdán irtak alá - az amerikai du pont cég belgiumi üzemével, a lampart vegyipari gépgyár kötötte, az interag rt. közvetítésével. ennek alapján a bonyhádi zománcárugyár egyes edénytípusait látják el teflonbevonattal és jogot kaptak arra is, hogy e termékeket teflon névjeggyel hozzák forgalomba magyarországon és külföldön egyaránt. a hazai termelés megkezdése után az edényeket az önálló külkereskedelmi joggal rendelkező lampart vegyipari gépgyár exportálja majd. a szerződés szerint a bevonatok minőségét a du pont folyamatosan ellenőrzi.

mint ismeretes a du pont a politetrafluoretilén nem tapadó bevonatrendszerével 1961. óta készítenek és forgalmazznak konyhai edényeket. a teflon típusokat a du pont belgiumi üzeme gyártja és értékesíti. az edények világszerte elterjedtek, mivel sokoldaluan használhatók és könnyen tisztíthatók. /mti/

pf/ka/bam/ig kz

15.13 241182 1105

-. -

sb0044 4 150 mtib1056

ujdonságok karácsonyra /1. rész/

1982. november 24. - még egy hónap választ el a karácsonytól, de a kirakatok már az ünnepi készülődésről tanuskodnak. a hagyományos ajándékozásra alkalmas cikkek mellett több új terméket is kínálnak. a kereskedelmi vállalatok a gazdasági nehézségek ellenére megtalálták a módját, hogy az idei karácsony előtt is változatos áruválasztékot alakítsanak ki, s még ujdonságokat is beszeressenek az ünnepi forgalom idejére: a szövetkezeti ipartól kis szériában készülő divatcikkeket rendeltek; áruházi és kishatármenti cserékkel választékbővítő külföldi termékeket vásároltak, amelyekért hazai áruval fizetnek, s importbeszerzéseik egy részét is az ünnepek előtti hetekre időzítették. a kereskedők a választék kialakításánál figyelembe vették az ajándékozási szokásokat is, többek között azt, hogy ismét „divattá vált”, praktikus fogyasztási cikkek - ruhaneműt, háztartási eszközöket, lakberendezési tárgyakat - ajándékozni.

divatosak, hasznosak, a szezonnak is megfelelnek, s ajándékozásra is alkalmasak a téli sportruházati termékek, amelyeknek nagyrésze ma már mindennapi utcai viseletnek is elfogadott. a november végi kirakatokat nézve ezekből bőséges a választék, s ezt alátámasztják a kereskedelem megrendelése is az év hátralévő heteire. a ruhaipari szövetkezet kamasz- és bakfis méretben különféle steppelt nadrágokat, valamint bakfis- és női kabátokat készített. ezeket a fer ruházati kereskedelmi vállalat és a centrum áruházak hozzák forgalomba. a centrum megrendelésére a szövetkezet tízezer bakfis méretű műszőrme rövid bundát, s különleges, selyemfényű, gumirozott ballonanyagból 6000 férfi, kamasz és bakfis kabátot készített. a szivárvány és a centrum áruházakba a napokban érkezik az utolsó siruha-szállítmány az újpesti ruházati ipari szövetkezettől. ebből a korábban hiánycikknek számító termékből erre a szezonnra 11 ezret készített a szövetkezet gyermek, lányka és felnőtt méretben. a hazai alapanyagok felhasználásának, valamint annak köszönhetően, hogy a szövetkezet nagy szériában gyártja a siruhákat, áruk a tavalyinál és a külföldről behozottakénál lényegesen alacsonyabb lett.

a csongrád megyei háziipari szövetkezet a rövidköt kereskedelmi vállalattal kötött társulási szerződés alapján hat-nyolcszáz darabos kis szériában készít női bluzokat, pulóvereket, kardigánokat, s ezek még karácsony előtt kaphatók lesznek bács-kiskun, békés és csongrád megye üzleteiben. karácsony előtt keresettek a korcsolya- és hokicipők is, amelyekből a hungária cipőipari szövetkezet ezidén ötezer párat szállít a kereskedelemnek, nagyrészüket az ünnepek előtt. /folyt. köv./ er

15.17

241182 2640

-.-

sb0045 4 150 mtib1057

ujdonságok karácsonyra ... /2. rész/

a cipőket az idén először főként szovjet gyártmányú korcsolyákkal szerelték fel, s ezek a szivárvány áruházakban, a triál, a corso, a skála és a fővárosi cipőbolt vállalat üzleteiben kerülnek forgalomba, vidéken a dunántúli és a tiszántúli cipőkereskedelmi vállalat közvetítésével jutnak el a boltokba.

a karácsony előtti hetekben a kishatármenti árucseré keretében - a külkereskedelmi importon kívül - a szovjetunióból a tavalyihoz hasonló mennyiségű pezsgő, 500 gyermekkerékpár, csehszlovákiából férfi-, női és gyermekkonfekció, faliszőnyegek, különféle édességek, romániaiából előszoba és étkezőgarnitúrák, téli anorák, üvegvázáék és boroskészletek, jugoszláviából a közkedvelt akiak csizmák, dobozolt sütemények, konzervek, csokoládékrémek kerülnek elsősorban a határmenti megyék üzleteibe, de egy részük eljut a fővárosba, s az ország távolabbi tájaira is. kishatármenti, illetve áruházi csere keretében a szegedi delta ruházati vállalat boltjaiba az ünnepek előtt 100 ezer rubel értékben érkeznek egyebek közt gyermekanorák és férfilingek bulgáriából, 80 ezer rubel értékben bébi és gyermek műszőrme kabátok, fehérneműk és más ruházati cikkek romániaiából. a szeged nagyáruházban lesznek kaphatók a jugoszláviából árucserében vásárolt illatszerek és dezodorok.

az ország egyik legnagyobb szövetkezete, a győri áfész elsősorban a közeli szlovák partnerekkel kereskedik. a szövetkezet győri kisduna áruházában az árucseréről származó cikkek egy részét tartalékolják az év végi ünnepi forgalomra. a karácsonyi választékot ezenkívül ndk-beli női kötöttolmlik, valamint román népművészeti cikkek is gazdagítják, amelyek áruházi csereakciókból származnak. a győri áfész az idén ausztriával bővítette kishatármenti kapcsolatait. üzleteiben az év utolsó felében is kaphatók lesznek az osztrák partnerektől érkező csokoládék és kozmetikai cikkek. ugyancsak osztrák árucseréből származnak azok az élelmiszerek és kozmetikai cikkek, amelyeket a panonker veszprém megyei üzleteiben lehet majd kapni karácsony előtt.

az elektroimpex külkereskedelmi vállalat a szocialista partnerektől vásárolt híradástechnikai készülékekkel bővíti az ünnepi választékot. a szovjetunióból érkező junoszty televízió, az ndk-ból, lengyelországból és csehszlovákiából származó többféle rádió, lemezjátszó és magnetofon mellett ez idén először hordozható sztereó rádió-magnót is sikerült beszerezni. a diamont márkájú készülékből 5 ezret vásároltak a cseh partnertől, s ezeket a ravill üzletek és a skála áruház árusítja majd. /mti/

a fenti összeállításához a za 821110/11,20 számú mti fotósorozat áll rendelkezésre.

mg/os/sz/dén/cser/bév/mi/sl/er kz
15.18 241182 2702

-.-

sb0046 4 130 mtib1058

visszahozhatatlan gyermekéletért halálbüntetés /1./

1982. november 24. - aljas célból elkövetett emberölés volt a vád, az áldozat egy 8 éves kisfiú. a közfelháborodást keltett bűncselekményt a 32 éves bencsik László követte el ez év januárjában újpesten. a szerdán kihirdetett jogerős ítélet: halálbüntetés. az elítélt kegyelmet kért - folyamodványát a kegyelmi jog gyakorlásának letéteményese, az elnöki tanács bírálja el.

szexuális indítéku törvényszegések között is kirívó büntett az - állapították meg a büntető eljárásban -, ami az újpesti gyermekgyilkos lelkiismeretét terheli. a rá kirótt büntetés első fokon, amikor a fővárosi bíróság júliusban ítélt, életfogytig tartó, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés volt. a fővárosi főügyész fellebbezett halálbüntetésért, a vádlott és hivatalból kirendelt védője viszont - a tényállás minősítése miatt, illetve téves megállapítására hivatkozva - elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést. utóbbiakat - mint alaptalanokat - a legfelsőbb bíróság elutasította, és - helyt adva az ügyész indítványnak - a legsúlyosabbra változtatta az ítéletet. bebizonyosodott ugyanis, hogy az orvosszakértői vélemények szerint szexuális hajlamu bencsik a bűncselekmény elkövetésekor - s elmeorvosgyógyászati megfigyelése alatt is folyamatosan - nem volt gyengeelméjű, kóros állapotra vagy tudatzavarra nem hivatkozhatott. gátlástalanul cselekedett: homoszexualitásának partnerévé szemelte ki az iskolából hazatérő kisfiút, ökölcsapásokkal elnémitotta, fölcípelte egy újpesti lakóház tizedik emelete fölötti padlásterbe azzal az eltökélt szándékkal, hogy vele bármi áron - ha kell, a kisgyermeket megölve is - fajtalanokodjon. megtörtént, majd előre kézhez készített nadrágszíjjal fojtotta meg a kisfiút.

a bíróság a vádindítvánnyal megegyezően állapította meg a vádlott önmaga által is már a nyomozás során elismert - később azonban „taktikusan”, tagadott - bűnösségét, a büntett szexuális indítékát, okát, az elkövetés módját. mindezt különféle orvosi, nyomszakértői vélemények, a helyszíni bizonyítások is alátámasztották, nemkülönben az, hogy megtalálták és a bíróság lefoglalhatta a gyilkossághoz használt derékszíjat, amelyet bencsik a helyszínről menekülve elhajított.

/folyt.köv./ t of/mm/ig
15.19 241182 2301

-.-

sb0047 4 150 mtib1059

megbeszélések a magyar-osztrák harmadik piaci együttműködésről

1982. november 24. - kétnapos magyar-osztrák harmadik piaci szimpózium kezdődött szerdán a magyar kereskedelmi kamarában.

a két ország vállalatai már a hatvanas években építettek közösen harmadik piacon kisebb vízierőműveket. az együttműködés felújítása és kiterjesztése azért vált fontossá, mert jelenleg elsősorban ezen a területen fejleszthetők gyorsan a gazdasági kapcsolatok. ezzel magyarázható, hogy a vártnál nagyobb az érdeklődés a szimpózium iránt. a szomszédos ausztriából mintegy 20 cég és 3 bank küldte el képviselőit.

a tanácskozáson zömében osztrák építőipari vállalatok és tervezőintézetek szakemberei vesznek részt. elsősorban azt vizsgálják meg, hogy a két ország vállalatai milyen téren egészíthetik ki külföldi szállításaikat, vállalkozásaikat. az osztrák vállalatoknak jó üzleti kapcsolataik vannak többek között szaúd-arábiában és az arab emírségekben, míg a magyar vállalatok más közel-keleti országokban számítanak hagyományos exportőröknek. mint beszámoltak róla: lehetőség van arra, hogy osztrák építőipari cégek a térségben megvalósuló beruházásnál igénybe vegyék a magyar építők munkáját, az arab országokban korábban szerzett tapasztalatait. az osztrák vállalatok többek között erőműépítésben, vízügyi együttműködésben érdekeltek.

a kamarában szerdán az üzletembereket tájékoztatták a magyar gazdasági életről, a fejlődő országokkal kialakított kapcsolatainkról, nagyobb közös vállalkozások pénzügyi lehetőségeiről. a magyar és az osztrák vállalati szakemberek között konkrét üzleti tárgyalásokra is sor kerül. /mti/

pf/mi/er/bam/mz kz

15.23 241182 1664

-.-

sb0048 4 130 mtib1060

ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

1982. november 24. - szerdán, a városházán tartott ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága módosította a kereskedelmi főosztályhoz tartozó vállalatok tevékenységi körét.

a tanácsi kiskereskedelmi vállalatok az elmúlt időszakban mind gyakrabban szerezték be portékáikat közvetlenül a termelőktől, és a hiánycikkek megszüntetéséért és a választék bővítéséért egyre többször vállalkoznak termeltetői feladatokra. e hasznos módszer azonban nem mindig vezet célra, hiszen a vállalatok sokszor csak akkor találják gyártót, ha igényüknél jóval nagyobb mennyiséget rendelnek. a „felesleget”, eddig nem adhatták át más kiskereskedelmi szervnek, ezért vagy a szükségesnél többet vásároltak - növelve az elfekvő készleteket -, vagy pedig nem termeltettek.

mindez indokolta, hogy egyes - különösen az iparcikk kereskedelemmel foglalkozó - vállalatok nagykereskedelmi jogositványt kapjanak. az eddigi kötöttségek megszüntetésével a testület a lakosság igényeinek jobb kielégítését, a választék bővítését szeretné elérni. az intézkedések kimunkálásakor figyelembe vették az érintett tárcák, kerületi tanácsok és vállalatok véleményét, javaslatait. a vállalati törvény szellemében hozott intézkedés várhatóan növeli a termékforgalmazás szabadságát, a vállalati önállóságot. az érintett egységek kedvezőbb helyzetbe kerülnek a közvetlen beszerzéssel, csökken megkötöttségük, s ha alapvető feladatuknak - a főváros ellátásának - eleget tesznek, ezentúl vidéken is nyithatnak boltokat. jelentős változás az is, hogy alaptevékenységük mellett, - az árbevétel 30 százalékát nem meghaladó mértékben - más munkára is vállalkozhatnak.

a tevékenységi kör december 1-én életbe lépő módosításával egyidejűleg megváltozik az érintett vállalatok elnevezése is. a nevekben szereplő „kiskereskedelmi”, szóból „kereskedelmi”, lesz, s eltűnik a területi megkötöttséget jelző „fővárosi”, szó is. így például az aranypók divatáru kiskereskedelmi vállalat neve aranypók kereskedelmi vállalatra, a fővárosi ruházati bolt kiskereskedelmi vállalat neve ruházati bolt vállalatra, a fővárosi vas- és edénybolt vállalat neve vasedény kereskedelmi vállalatra változik. /mti/

sr/ka/ag/er kz

15.30 241182 2250

-.-

sb0049 4 160 mtib1061

jubilál a sárospataki tanítóképzés

1982. november 24. - ünnepi nyilvános főiskolai tanácsülésen emlékeztek meg szerdán sárospatakon a gyakorló iskola aulájában az önálló sárospataki tanítóképzés 125.éves jubileumáról. mint az ünnepi előadásban elhangzott: az eltelt évtizedek alatt megközelítőleg négyezernyolcszáz tanító és mintegy hétszáz óvónő végzett a nagymulti intézet falai között. az 1976-os tanévtől az intézet főiskolai rangot kapott és felvette comenius nevét. bevezették a szakkollégiumi képzést, a gyakorlati oktatás céljaira pedig tizenhat tantermes általános iskolát adtak át.

az ünnepi nyilvános tanácsülésen a hazai és külföldi társintézmények képviselői köszöntötték a jubiláló sárospataki felsőfoku tanintézményt. ezt követően károly istván az intézet főigazgatója post humus tiszteletbeli főiskolai tanácsstagokká fogadta az intézet egykori növendékei közül klinkó józsef pedagógust, gosztonyi jános orgonaművészt, kovács dezső zeneszerzőt, az intézet volt igazgatóját.

a jubileum alkalmából kiállítás nyílt az iskola történetéről. ezen tankönyvek, jegyzetek, a diákok dolgozatai szemléltetik a képzési módszert, a különböző szemléltető eszközök pedig a képzés sokrétűségét. /mti/

kör/szn/s ká kz

15.30 241182 1245

-.-

sb0050 4 130 mtib1062

visszahozhatatlan gyermekéletért /2.rész/

személyiségével kapcsolatban a büntető eljárás során megállapították, hogy saját hibáján kívül az élet perifériájára szorult, korán magára maradt, társadalmi és erkölcsi neveltetése egyaránt hiányosnak bizonyult. mindezek az enyhítő körülmények a javára nem értékelhetők, a beszámítási képességét nem érintik. sulyosítja viszont a bűncselekmény megítélését - miként az ítélet indokolásakor is elhangzott -, hogy egy koránál és gyenge fizikumánál fogva, valamint az erőszak kiváltotta rémület, ijedtség folytán is védekezésre képtelen gyermeket támadott meg, nem riadt vissza a legaljasabb módszerektől sem. a legelemibb emberi érzések teljes hiányáról valló bűncselekmény elkövetését a társadalomra

egészen kiemelkedő mértékben veszélyesnek értékelte a bíróság. figyelembe vette a vádlott korábbi negatív életvezetését is, azt, hogy megelőző büntetéseiből szabadulva nem élt a társadalomba tisztességesen beilleszkedés számára is adott lehetőségeivel. ezért döntött úgy a legfelsőbb bíróság, hogy bencsik Lászlóval szemben csak a kivételesen kiszabható legsúlyosabb büntetés szolgálhatja - a büntető ítékezés elsődleges céljának megfelelően - a társadalom védelmét, s általában a bűnmegelőzést. /mti/

t/of/mm/ag/ig kz

15.31 241182 1281

.-

sb0051 4 160 mtib1063

kismamák, kisbabák ,,fóruma,, szolnokon

1982. november 24. - kismamák - kisbabák napja volt a szerda szolnokon, a megyei művelődési központban. gyártók, kereskedők, egészségügyi szakemberek, pontosan összeállított termékbemutatók segítették a mamákat a gyermeknevelés és gondozás mindennapi gondjainak megoldásában. a termékkiállításán, többek között ott voltak a kecskeméti konzervgyár bébiételei és italai, a békéscsabai kötöttárugyár a baby-packot, a baba első öltözékét tartalmazó csomagot, a tiszamenti vegyiművek a gyermekholmik mosására alkalmas mosószeret mutatta be. emellett a megyei kereskedelmi vállalatok számtalan egyéb terméket - testápolási szereket, játékokat - tettek közzemlére, s a kiállított árukat a helyszínen meg is vásárolhatták az anyukák.

a tanácsadóban gyermekorvos, pszichológus, pedagógus, óvónő és védőnő válaszolt a szülők kérdéseire. a kicsinyek szórakoztatásáról a művelődési központ népművelői gondoskodtak. az anyáknak, amíg a gyerekek játszottak fodrászok, kozmetikusok is rendelkezésére álltak. /mti/

laz/s kz

15.39 241182 1074

W

.-

sb0052 4 130 mtib1064

hazaérkezett mongóliából a magyar szolidaritási bizottság küldöttsége

1982. november 24. - november 16 és 23 között ulánbátorban rendezték meg a szocialista országok afro-ázsiai szolidaritási bizottságainak konzultatív tanácskozását. a konferencián részt vettek a bolgár, a csehszlovák, a kambodzsai, a laoszi, a lengyel, a magyar, a mongol, az ndk-beli, a szovjet és a vietnami nemzeti bizottságok küldöttségei, valamint az afro-ázsiai szolidaritási szervezet /aapso/ képviselője. a magyar küldöttséget kovács béla, a hazafias népfront országos titkára, a magyar szolidaritási bizottság alelnöke vezette.

a tanácskozás dokumentumban rögzítette az elkövetkező időszak fontos feladatait. rámutatott a szocialista országok békekezdeményezéseinek nagy jelentőségére. ezek között szerepelt a mongol népköztársaságnak az a javaslata, hogy az ázsiai és csendes-óceániai térség országai irjanak alá meg nem támadási szerződést, s abban kölcsönösen mondjanak le az erőszak alkalmazásáról. a küldöttek hangsúlyozták, hogy a fejlődő országok békéje és biztonsága, antiimperialista küzdelmének sikere elválaszthatatlanul összekapcsolódik európa békéjével és biztonságával. legfontosabb teendő, hogy megóvjuk az emberiséget a nukleáris háború katasztrófájától, s e cél érdekében fel kell használni minden lehetséges eszközt, amely a párbeszédet, a béke erősítését szolgálja. a tanácskozás kiemelte a jövő évben prágában megrendezésre kerülő béke világközgyűlés kiemelkedő jelentőségét.

a konferencia résztvevőit fogadta damdingijn gombozsav, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a tanácskozáson résztvett magyar delegáció szerdán hazaérkezett. /mti/

mm/ag/mi/kö kz

15.42 241182 1743

W

.-

sb0053 4 150 mtib1065

fele amnyi géppel kétszerte több termék - rekonstrukció nagyhalászon

1982. november 24. - majd fele amnyi géppel kétszerte több terméket állíthat elő a rekonstrukció eredményeként a kenderjuta-politextil vállalat nagyhalászi gyárának zsákgártó üzemcsarnokában, ahol a sikeres próbákat követően szerdán indult meg az üzemszerű termelés. a tervezettnél csaknem három hónappal korábban véget ért korszerűsítés során szinte kivétel nélkül kicserélték az üzemrész elhasználódott, kistermelékenységu, nagyrajjal dolgozó gépeit. a 130 - az alkatrészhiány miatt is gyakorta álló - szövőgép helyett a csehszlovák elitex és investa cégek közreműködésével nagytermelékenységu, csökkentett zajszinttel dolgozó 70 síkszövő berendezést helyeztek üzembe. a pneumatikus gépek a régebbiek 170-es fordulata helyett 350-400 fordulattal dolgoznak, s az általuk szintetikus alapanyagból, fóliacsikokból szőtt zsákanyagok tetszetősebbek. használatukkal a technológiai folyamat egyik műveletét is elhagyhatják a nagyhalásziak.

a jó minőségű termékek javarésze az exportpiacokra szánt magyar műtrágya és mezőgazdasági termény korszerű csomagolására szolgál.
/mti/

kal/umné/s ká kz

15.46 241182 1181

-.-

sb0054 4 150 mtib1066

erdőgazdálkodás a termelőszövetkezetekben

1982. november 24. - a termelőszövetkezeti erdőgazdálkodás intenzív fejlesztéséről tárgyaltak szerdán egerben, a heves megyei mezőgazdasági termelőszövetkezetek területi szövetségének küldöttgyűlésén. a termelőszövetkezetek erdőszűltsége ebben a térségben jóval nagyobb az országos átlagnál. szinte valamennyi termelőszövetkezet rendelkezik kisebb-nagyobb erdővel, de ezek szétszórtan helyezkednek el, s főként emiatt hiányzik a feltáró uthálózat, kevés az intenzív művelést szolgáló gép.

az erdőgazdálkodás fejlesztését azért is nagyon fontosnak tartják hevesben, mert néhány dombvidéki termelőszövetkezetben éppen ez az ágazat jelenti az egyik fő jövedelmi forrást, segíti megalapozni más ágazatok fejlesztését. a testületi ülésen követendő

példaként említették, a műszaki színvonal javítása érdekében létrehozott különféle formájú együttműködést. két helyen alakult ugynevezett egyszerű gazdasági társulás, összesen nyolc termelőszövetkezet részvételével. ez a két társulás a megye szövetkezeti erdőterületének 45 százalékát, az értékesebb munkát igénylő fafeldolgozásnak pedig már mintegy háromnegyedét fogja össze. tizenkét termelőszövetkezet kisebb erdőterületeik szakmai ellátására közösen alkalmaz szakembereket.

a tanácskozáson javasolták, hogy az erdőterületek tömbösítése érdekében a kisebb erdőfoltok közötti és kevésbé termékeny területeket fásítsák a következő években. meg kell találni a lehetőséget ahhoz is, hogy a termelőszövetkezetek a társulás előnyeit kihasználva fokozottabban törekedjenek a hatékonyabb fakitermelésre, a fahulladék hasznosítására. a mátrai erdő- és fafeldolgozó gazdaság a kölcsönös érdekeltség alapján együttműködési lehetőségeket ajánlott fel a szövetkezeti erdők magasabb színvonalu műveléséhez, elsősorban a kérgezéshez, az erdőfeltáráshoz, a szárítás és a gőzölés műveleteihez. /mti/

kov/lné/ká/ig kz

15.49 241182 1918

-.-

sb0055 4 150 mtib1067

vegyészek az anyag- és energiatakarékosságért

1982. november 24. - komplex energiagazdálkodási szemlélettel, takarékosággal, a már ismert erőforrások bővítésével, lehet és kell elérni, hogy a rendelkezésre álló energiahordozók felhasználásával csökkenjen a kőolaj aránya, és növekedjen más energiaforrások - a szén, az atom, a villamosenergia - részesedése - hangoztatta, egyebek között kapolyi lászló ipari minisztériumi államtitkár a magyar kémikusok egyesületének szerdán, a mtesz székházában megkezdődött háromnapos vegyészkonferenciáján. e cél megvalósításáért, mint rámutatott, különösen sokat tehetnek a vegyipari üzemek, mivel ezek használják fel az ország energiaszükségletének hozzávetőleg tíz százalékát.

az államtitkár kifejtette, hogy hazánkban az 1973-as olajválság helytelen értelmezése miatt, viszonylag megkésve csak 1978-ban született új energiaraionalizálási program. az azóta eltelt négy év alatt felhasználók elérték, hogy ugyanolyan gazdasági eredmény eléréséhez két millió tonna kőolajjal kevesebbel is beérik. a vegyipar - mint rámutatott - a közvetlen felhasználás csökkentésén

M

kivül az iparág új termelési módszerek, technológiák bevezetésével, a szükösen rendelkezésre álló energiahordozók hatékonyabb, magasabb szintű feldolgozásával segíthet az ország energiagondjainak megoldásában.

körtvélyes istván ipari miniszterhelyettes a vegyipar anyag- és energiatakarékossági szerepéről szólva, többek között kifejtette: a vegyipar az élelmiszergazdaság után a népgazdaság második anyagfelhasználója és az ország nem rubelelészámolású anyagimportjából 30 százalékkal részesedik. a vegyiparban, gyakran új beruházások nélkül, szervezési módszerekkel, helyes szabványokkal a korábbinál jobb anyagfelhasználást lehet elérni. a magyar műanyagtermékek egyelőre túlméretezettek, elkészítésükhöz a szükségesnél 20 százalékkal több anyagot használnak fel. nagy tartalékok vannak a vegyipari hulladékok hasznosításában is. ezek harmadát feldolgozhatják újra. az anyagok takarékos felhasználására a vállalatok közötti kooperáció kiszélesítése is jó lehetőséget kínál, - hangoztatta a miniszterhelyettes.

a vegyészkonferencia mintegy 400 résztvevője szekcióüléseken vitatja meg, hogy miként segíthetnek a vegyipari szakemberek az anyag- és energiafelhasználás racionalizálásában és a környezetvédelemben. /mti/

ni/ka/jf/er kz

15.50 241182 2372

-. -

sb0056 4 130 mtib2027

irodalmi nívódíjak

1982. november 24. - a magyar írók szövetsége és a honvédelmi minisztérium idén is meghirdette meghívásos irodalmi pályázatát, honvédelmi témájú művek alkotására. a pályaműveket értékelő zsűri javaslata alapján szerdán szabó egon vezérőrnagy átadta a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnökének nívódíját az idei pályázatra beküldött legkiemelkedőbb alkotások szerzőinek.

nívódíjat kapott baranyi ferenc és csanády jános költő, valamint fülöp jános, bicskei gábor, galabárdi zoltán és varga csaba író. /mti/

gg/ag/ig kz

16.01 241182 0567

sb0057 4 130 mtib2028

király zoltán székfoglaló előadása

1982. november 24. - király zoltán, a növényvédelmi kutató intézet igazgatója, akit a magyar tudományos akadémia idei közgyűlésén választották meg az mta rendes tagjává, „általános és specifikus növényi rezisztencia necrotroph és biotroph kórokozók szemből”, címmel szerdán tartotta meg székfoglaló előadását az akadémián. /mti/

k/kj/kö ag kz

16.02 241182 0401

-. -

sb0058 4 130 mtib2030

lázár györgy hazaérkezett törökországból

1982. november 24. - szerdán hazaérkezett lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aki bülend ulusunak, a török köztársaság miniszterelnökének meghívására, hivatalos látogatáson tartózkodott törökországból.

lázár györgy kíséretében érkezett meg török istván külkereskedelmi államtitkár, bajnok zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, szarka károly külügyminiszter-helyettes és gábor andrás ipari miniszterhelyettes.

a kormány elnökét és kíséretét a ferihegyi repülőtéren sarlós istván, a minisztertanács elnökhelyettese, puja frigyos külügyminiszter, varga józsef a minisztertanács titkárságának vezetője és simon ferenc, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökhelyettese fogadta. jelen volt hatay savasci, a török köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője. /mti/

sr/ka/kö ag olt

16.57 241182 0892

-. -

sb0059 4 150 mtib2031

a thyssen konzern elnökigazgatójának budapesti tárgyalásai

1982. november 24. - méhes lajos ipari miniszter, valamint juhász ádám és kapolyi lászló államtitkárok tárgyalást folytattak dieter spethmann-nal az nszk-beli thyssen konzern elnökigazgatójával. megbeszéléseiken pozitívan értékelték a konzern és a magyar vállalatok kapcsolatait, amelyeknek továbbfejlesztésére lehetőségek kínálóknak. megállapították, hogy a hazai bányászati programok végrehajtásában és harmadik piacokon is mód van az együttműködés fejlesztésére.

a magyar vállalatok szállítási lehetőségeinek feltárásában a tárgyaló felek jelentős szerepet szánnak a thyssen konzern magyarországon felállítandó képviselőjének.

marjai józsef miniszterelnök-helyettes hivatalában fogadta dieter spethmann-t. /mti/

i gg/kö sl olt

17.01 241182 0822

--

sb0060 4 130 mtib2032 /felhasználható: 18 órától/

magyarországra látogat a nicaraguai külügyminiszter

1982. november 24.- puja frigyés külügyminiszter meghívására november 25-én hivatalos, baráti látogatásra budapestre érkezik miguel d, escoto brockmann, a nicaraguai köztársaság külügyminisztere. /mti/

ka/ag/mz olt

17.10 241182 0285

--

sb0061 4 180 mtib2034

időjárásjelentés

1982. november 24. -

meteorológiai intézet jelenti szerdán 17.30 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő

várható időjárás csütörtök estig. változóan felhős lesz az ég, számottevő eső valószínűleg sehol sem fordul elő. a délnyugati szél megélénkül. folytatódik az évszakhoz képest enyhe idő. a kora délutáni hőmérséklet általában 10 és 15 fok között alakul és csupán egy-két tartósan ködös helyen marad 5 fok körül. /mti/

s olt

17.41 241182 0541

--

sb0062 4 150 mtib2035

a butoripar a faipari tudományos egyesület országos elnökségi ülésének napirendjén /1./

1982. november 24. - a butoripar kutatási, termelési, értékesítési és szolgáltatási folyamatairól az országos műszaki fejlesztési bizottság tanulmányt készített, amelyet a faipari tudományos egyesület országos elnökségének szerdai ülésén ismertettek.

geleji frigyés, az omfb főosztályvezetője rámutatott, hogy a butoripar a fokozódó értékesítési nehézségekből csak úgy tud kilábalni, ha jobban támaszkodik a hazai konstruktív - formatervezői háttérre, s emellett átveszi a külföldön bevált módszereket is. mint elmondotta, már akad olyan hazai butorgyártó vállalat, amely a változó igényekhez igazodva kis szériában készít új típusú termékeket, figyelemmel kíséri a piacot, s időben változtat a gyártmányokon. arra is van már példa, hogy az exportra készülő termékeket a külföldi megrendelő által megadott technológiával hazai alapanyagokból gyártják, s csak azokat az alkatrészeket szállítja a külföldi partner, amelyeket a magyar ipar nem képes előállítani. ezek a kezdeményezések azonban ma még nem jellemzők a hazai butoriparra, a közelmúltban befejeződött butoripari rekonstrukció műszakilag megteremtette a lehetőségeket, a

gyártók nagyrésze - többnyire a háttérpar elégtelen kiszolgálására hivatkozva - mégis nehezen változtat termékein. ennek következményeként a butorkereskedelemben felhalmozódtak a készletek. látszólagos tulkinálat alakult ki, a fogyasztó azonban nem azt találja az üzletekben, amit keres.

az omfb tanulmánya javaslatokat is tartalmaz, az értékesítési nehézségek okainak felszámolására. javasolja például, hogy egyes garnitúrákhoz többféle minta közül választhasson butorszövetet a vásárló, mert gyakran éppen a szövet mintája vagy színe nem tetszik a vevőnek, s emiatt nem vásárolja meg a butort. a szállítási költségeket csökkentené, s kedvezne a barkácsolóknak is az ugynevezett lapra szerelt butorok árusítása, amelyet nálunk még csak kísérletként vezetett be a sátoraljaujhelyi faipari szövetkezet. „gyöngy,, szekrényosorát alkatrészekből a lakásán bárki különösebb szaktudás nélkül összeszerelheti.

a tanulmány megállapítása szerint indokolatlanul nagy a különbség az iparművészeti üzletekben árusított, valamint a gyári tömegbutorok külső megjelenése, minősége, s nem utolsósorban ára között. a gyártástechnológia a nagyvállalatoknál is lehetővé tenné, hogy előállítsanak kis szériás, egyedi termékeket. /folyt. köv./
mg/ka/sl/mz olt

17.42 241182 2489

--

sb0063 4 150 mtib2036

a butoripar ... /2. rész/

elfogadható áron. ennek érdekében nagyobb mértékben kellene foglalkoztatni a tervezésben az iparművészeket. /mti/

mg/ka/sl/mz olt

17.45 241182 0174

--

sb0064 4 130 mtib2037

népfront-fórum az idősek bedolgozói foglalkoztatásáról /1./

1982. november 24.- több mint kétmillió embert érintő kérdésről, a nyugdíjasok bedolgozói foglalkoztatásának bővítéséről rendezett ankétot szerdán a hazafias népfront országos elnökségének időskorúakkal foglalkozó munkabizottsága.

knoll istván, a munkabizottság elnöke érzékeltetve a gondok súlyosságát, bevezetőjében rámutatott, hogy az országban mindössze hat megyében és a fővárosban működik szociális foglalkoztató. ezek hétezer embernek adnak munkát, ám bedolgozóiknak csak a fele nyugdíjas. mindez azt jelenti, hogy az időskorúaknak csupán 0,2 százaléka jut valamilyen munkalehetőséghez a szociális foglalkoztatókban. a bedolgozói rendszer - mint elmondotta - eltartja önmagát, s megteremtésének nincsenek jogi akadályai. jó példaként említette pest megyét - ahol három szociális foglalkoztatót létesítettek -, s hangsúlyozta: minden megyében az illetékes társadalmi vezetőkön mulik: felkarolják-e az időskorúak foglalkoztatásának ügyét.

a fokozott gondoskodás szükségességét aláhuzva csicsay iván, a pest megyei tanács elnökhelyettese elmondotta, hogy az utóbbi husz évben hat százalékról mintegy 20,3 százalékra nőtt az időskorúak aránya, számuk fél milliőről több mint két millióra emelkedett. lényegesen megváltozott az idős embereknek a családban betöltött szerepe is. kevés a több generációt egyesítő háztartás, egyre több a magányos nyugdíjas. az időskorúak foglalkoztatásával a társadalom is jól jár, s a nyugdíjasok egészségi állapotára is kedvezően hat, ha megőrzik munkaképességüket. utalt arra, hogy pest megyében a gödi és a kiskunlacházi szociális foglalkoztató 640 idős embernek ad munkát, s a megyei tanács támogatásával a jövő év elején - az öregek egész hetes napközi otthona mellett - dunakeszin is megkezdí munkáját egy hasonló létesítmény. a bedolgozói hálózat szélesítésére országos keretekben szükséges módot találni, hogy az idősek szellemi frissességük, tenniakarásuk birtokában a nyugdíjba vonulás után is hosszú ideig a társadalom hasznos tagjainak érezhessék magukat.

a szerény keresetű nyugdíjasok létbiztonságának megteremtésére éppen a bedolgozás nyújt lehetőséget - hívta fel a figyelmet dr. zádor andrás kandidátus, a pest megyei tanács egészségügyi és szociálpolitikai osztályának főorvosa. az eddigi tapasztalatokat összegezve elmondotta, hogy a szociális foglalkoztatók létrehozásához az induló tőkén kívül társadalmi összefogásra, és sok leleményre is szükség volt. /folyt. köv./

na/ka/mz olt

18.03 241182 2544

--

sb0065 4 130 mtib2038

népfront-fórum az idősek ... /2./

gödön például sportköri tornatermet és öltözőket, kiskunlacházán irodahelyiségeket alakítottak át, így teremtették meg a foglalkoztatás tárgyi feltételeit. jelenleg gödön 232, kiskunlacházán 408 bedolgozó tevékenykedik.

a bedolgozói munka a jobb megélhetésen túl a valahová tartozás megnyugtató érzését is jelenti az időseknek, - hangsúlyozta szücs árpád, a kiskunlacházi szociális foglalkoztató igazgatója. jelenleg 25-30 féle munkát tudnak adni 447 nyugdíjasnak, s a bedolgozói hálózat a ráckevei járás valamennyi községére kiterjed. évente 8-8,5 millió értékű terméket állítanak elő, a foglalkoztatottak ebből 4-4,5 millió forint bért fizetnek ki nekik.

a vitában többen szóltak arról, hogy a szövetkezetek, vállalatok nagy része kényelmi szempontok, közönyösség miatt nem szervezi meg a bedolgozói hálózatot. holott legtöbb esetben gépi beruházásra sem lenne szükség, s az időseket gazdaságosan foglalkoztathatnák. bár a vállalatoknak szigorubb gazdasági követelmények között kell tevékenykedniük, a rugalmasabb gazdálkodásra jó lehetőséget ad a részmunkaidős és a bedolgozói rendszer is. a hatékonysági követelményeknek a bedolgozói területen is megfelelnek. jó példa erre, hogy némelyik szociális foglalkoztatóban exportra is termelnek az idősek, s munkájuk minden szempontból kiállja az összehasonlítás próbáját. /mti/

na/ka/bc/mz olt

18.15 241182 1406

-.-

sb0066 4 160 mtib2044

meghalt molnár tibor

1982. november 24. - budapest főváros tanácsa, a magyar színházművészeti szövetség, a vigszínház igazgatósága és társulata megrendendülten tudatja, hogy molnár tibor, kossuth-dijas színművész 61 éves korában türelemmel viselt, hosszas betegség után november 23-án elhunyt. temetéséről később intézkednek.

x x x

molnár tibor 1921-ben született zagyvapálfalván. 1949-ben

végezte el a színház- és filmművészeti főiskolát, ezután szerepek sorát játszotta el a nemzeti, a madách és az ifjusági színházban. később a miskolci nemzeti színház, majd 1962-től nyugdíjba vonulásáig a vigszínház tagja volt.

színpadon és filmen főként munkás- és parasztfigurákat alakított. játékát drámai erő, szenvedélyesség és meggyőző őszinteség jellemezte. színpadi szerepei közül a legjelentősebbek: nemecek szabó /molnár: a pál utcai fiúk/, tanító /bródy: a tanítónő/, eddie carbone /miller: pillantás a hidról/, seth beckwith /o,neill: amerikai elektra/. filmen 1948-ban a talpalatnyi föld nincstelen, tragikus véget ért fiatal legényének tarczali jóskának alakjában tűnt fel, azóta számos produkcióban alakított emlékezetes szerepet: például a simon menyhért születésében, a budapesti tavaszban, az angyalok földjében, a husz órában.

művészi alakításaiért jászai mari-díjjal, majd kossuth-díjjal tüntették ki. /mti/

bi/kö bc olt

18.54 241182 1399

-.-

sb0067 4 150 mtib2046

befejeződtek az iráni-magyar gazdasági tárgyalások

1982. november 24. - szerdán este hazaérkezett budapestre hetényi istván pénzügyminiszter, aki november 20-24-e között delegáció élén megbeszéléseket folytatott teheránban a magyar-iráni gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről. tárgyalta a mohammad szalamati iráni mezőgazdasági miniszter által vezetett delegációval, valamint az iráni kormány gazdasági és pénzügy-, kereskedelmi, közegészségügyi és energiaügyi miniszterével.

a megbeszéléseken kidolgozott elgondolások szerint a magyar vállalatok bekapcsolódnak az iráni mezőgazdaság és élelmiszeripar részére történő berendezés-, technológia- és anyagszállításokba, s egészségügyi berendezések, gyógyszerek kivitelével, valamint helyi gyártásának megszervezésével bővítik részvételüket az iráni egészségügy fejlesztésében, továbbá közreműködnek az iráni gép- és közlekedés és energiaipar beruházásaiban. folytatódik a magyar hengerelt áruk, vegyipari termékek, valamint élelmiszerek kivitele és növekszik az iráni nyersanyagok, félkész- és késztermékek importja.

hetényi istvánt iráni tartózkodása idején fogadta hosszein musszavi khamenei, az iráni kormány elnöke, valamint ali akbar velajati külügyminiszter. /mti/

bi/gg/kö olt

20.19 241182 1260

..-

sb0068 4 180 mtib2049

mai belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. november 24.

sb0001 hírek a fővárosi ...
 sb0002 több állatgyógyászati /1. rész/
 sb0003 több állatgyógyászati /2. rész/
 sb0004 eredményhirdetők indiába
 sb0005 gábor miklós nyilatkozata /1. rész/
 sb0006 gábor miklós nyilatkozata /2. rész/
 sb0007 művelődéstörténeli játék
 sb0008 ötnapos munkahét
 sb0009 versenyben a volántaxi
 sb0010 téli hajójavítás
 sb0011 új sajtók veszprémből
 sb0012 élve fogják a nyulat
 sb0013 gépesítették a rakodást
 sb0014 nemzetiségi falumúzeum
 sb0015 villamosgépészeti laboratórium
 sb0016 idegenforgalom
 sb0017 lakbérmegállapítás
 sb0018 tömeges madárvonulás
 sb0019 tüzeset
 sb0020 halálos üzemi baleset
 sb0021 elméleti tanácskozás
 sb0022 elhunyt házy erzsébet
 sb0023 szegedi színházi napok
 sb0024 hazaérkezett finnországból
 sb0025 eredményes export
 sb0026 szójabab az étkezésben
 sb0027 franciaországban szerepel
 sb0028 halálos közlekedési baleset
 sb0029 kevesebb építkezési ...
 sb0030 sajtótájékoztató a kodály ... /1. rész/
 sb0031 sajtótájékoztató a kodály ... /2. rész/
 sb0032 megnyílt a fókusz könyvtárház

W

sb0033 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0034 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0035 baranya megyei vb-ülés
 sb0036 különleges minőségű borok
 sb0037 a magyar immunológiai társaság
 sb0038 új üzemépületek makón
 sb0039 így irnak a fiatalok?
 sb0040 gyermekkönyvtárosok ...
 /folyt.köv./ mz

21.07 241182 1375

..-

sb0069 4 180 mtib2050

mai belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 eszperantó bizottság alakult
 sb0042 megkezdik magyarországon ...
 sb0043 ajdonságok karácsonyra /1. rész/
 sb0044 ajdonságok karácsonyra /2. rész/
 sb0045 visszahozhatatlan gyermek /1. rész/
 sb0046 megbeszélések a magyar-osztrák
 sb0047 ülést tartott a fővárosi ...
 sb0048 jubilál a sárospataki ...
 sb0049 visszahozhatatlan gyermek /2. rész/
 sb0050 kismamák, kisbabák ,,fóruma,,
 sb0051 hazaérkezett mongóliából a ...
 sb0052 rekonstrukció nagyhalászon
 sb0053 erdőgazdálkodás
 sb0054 vegyészek az anyag- és ...
 sb0055 Lázár györgy hazaérkezett ...
 sb0056 a thyssen konzern ...
 sb0057 magyarországra látogat ...
 sb0058 időjárásjelentés
 sb0059 a butoripar a ... /1. rész/
 sb0060 a butoripar a ... /2. rész/
 sb0061 a hazafias népfront ... /1. rész/
 sb0062 a hazafias népfront ... /2. rész/
 sb0063 meghalt molnár tiber
 sb0064 befejeződött az iráni-magyar ...
 sb0065 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0066 tartalomjegyzék /2. rész/

W

bel

- 50 -

1982. 11. 24.

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: halasi györgy
kolonczai emil
oltványi ottó
- v é g e -

/mti/ mz olt

21.08 241182 1236

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/K

Belföldi hírek

budapest, 1982. november 25. bel. csütörtök

sb0001 4 150 mtib1001

belkereskedelmi gyorsjelentés /1. rész/

1982. november 25. - a kiskereskedelem az év elejétől október végéig 331.7 milliárd forintos forgalmat bonyolított le, folyóáron 6.9, összehasonlításon 0.7 százalékkal többet, mint a múlt év azonos időszakában. a kereskedelmi vállalatok folyóáron élelmiszerekből és élvezeti cikkekből 8.5 százalékkal, vegyes iparcikkekkel 7.1 százalékkal, ruházati termékekből csupán 1.1 százalékkal értékesítettek többet, mint tavaly. összehasonlításon a ruházati cikkek forgalma csaknem 4, a vendéglátásé 1.5 százalékkal volt kisebb, mint egy évvel ezelőtt.

októberben a kiskereskedelem forgalma folyóáron 5.3 százalékkal haladta meg a múlt év azonos havi értékesítését, megközelítette a 36 milliárd forintot, a növekedés mértéke azonban mérsékeltebb volt mint augusztus és szeptember hónapokban.

élelmiszerekből megfelelő volt az ellátás színvonala októberben, s a kereskedelem kielégítette az őszi betakarítási munkák idején a hus és huskészítmények iránt megnövekedett keresletet is. továbbra sem volt azonban elegendő füstölt, főttáru és minőségi szalonnaféle az üzletekben. változatlanul bőséges volt a kínálat baromfiból, s a korábbiaknál több élőhal került a boltokba. a tej és tejtermékek kínálata megfelelő volt, a sajtokból azonban választékhiányokat regisztráltak, s ugyancsak hiányosságok voltak helyenként zsiradékokból és étolajból. a fogyasztók egyre jobban megkedvelik a különféle adalékokkal készült minőségi - például a kukoricás, a

MUNKASZÁM:

A/11

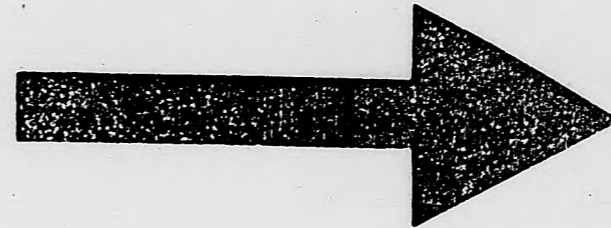
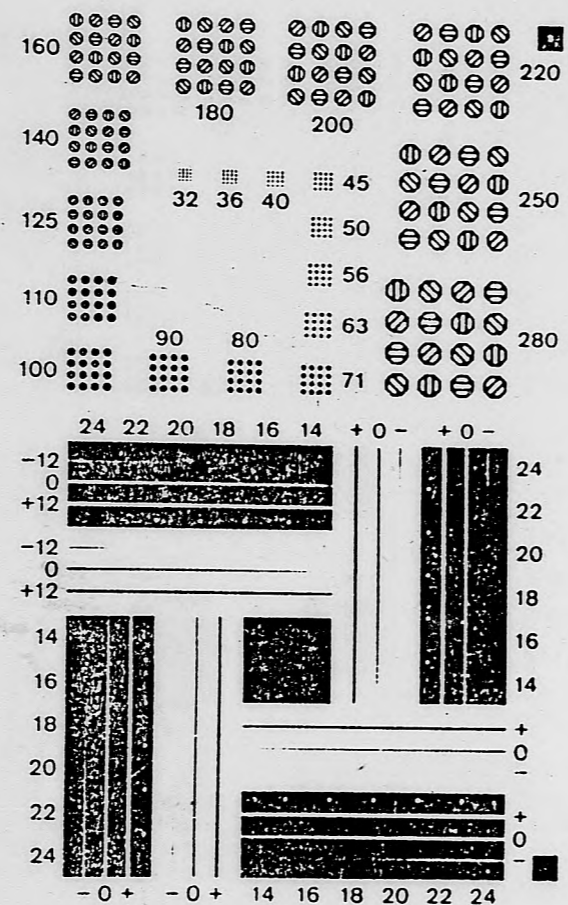
FELVÉTEL:

633

Készítette: _

MAZULÁNE

OSZK.

FOLYTATÁS